

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ 47, Θεσ/νίκη | GR 544 54 | ISSN 1105-6282

Τεύχος 155 | Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020

Οι γιορτές του Δωδεκαημέρου στην Ίμβρο

Χρόνια πολλά
Ευτυχισμένο
το Νέο Έτος 2022

Περιεχόμενα

Το καλοκαίρι του 2022 όλοι στην Ίμβρο	3	Εκδρομή στην Κωνσταντινούπολη	
Ο Πρόεδρος στην Ίμβρο	4	21-24 Οκτωβρίου 2021	17
Ο Οικουμενικός Πατριάρχης		Επίσκεψη της Ιμβριακής Ενώσεως	
στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.....	5	Μακεδονίας - Θράκης στη Θεολογική	
Νέα των Ιμβρίων της Αυστραλίας	6	Σχολή της Χάλκης	18
Ποδοσφαιρική ομάδα Ιμβρίων		Η Ίμβρος στην Ελληνική Επανάσταση	
ΑΔΕΛΑΪΔΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	7	1821 - 1828	19
Η αξία του εμβολιασμού στην εξέλιξη		Ο Ίμβριος αρχαιολόγος Μανόλης Ανδρόνικος	24
της ανθρωπότητας	8	Ο Άγιος Φανούριος μας	27
Η πληθωριστική τάση της τουρκικής οικονομίας:		Κοινωνικά	29
Αίτια και συνέπειες	10	Βιβλιοπαρουσίαση	
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ - ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ - ΦΩΤΑ		(Ιουστινιανός Πέτρος Σαββάτιος)	30
Οι γιορτές του Δωδεκαημέρου στην Ίμβρο	12	Οι πρώτες μακέτες του «Αρχοντώνειου»	
Περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη	15	Γηροκομείου	31

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Πρώτη κυκλοφορία: 10 Σεπτεμβρίου 1982

Ιδιοκτήτης

ΙΜΒΡΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Δημητσάνας 47, Θεσσαλονίκη GR 544 54 | Τηλ: 2310 98.96.54

Fax: 2310 93.61.80 | email: info@imbrosunion.com

site: imbrosunion.com

Υπ. Έκδοσης:

Επιτροπή περιοδικού «ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ»

Διευθυντής:	Πάυλος Σταματίδης
Αρχισυντάκτης:	Γεώργιος Κομνηνάρας
Μόνιμος Αρθρογράφος:	Γεώργιος Χριστοφορίδης
Οικονομική Διαχείριση:	Αθηνόδωρος Συρόπουλος, Βάντσος Κωνσταντίνος
Διόρθωση:	Ελένη Θεοφάνους, Γεώργιος Κομνηνάρας, Ελένη Κανάκη, Φίλιππος Μήτσας, Βασίλης Κανάρης
Συνεργάτες φωτογραφίας:	Κωνσταντίνος Γ. Βάντσος, Δημήτριος Αραμπατζής, Κωνσταντίνος Π. Γραφιαδέλλης, Βασίλειος Γιάντας, Βασιλική Ξεινού

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Πάυλος Σταματίδης | Α' Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνος Βάντσος
| Β' Αντιπρόεδρος: Χρήστος Ρεκτσίνης | Γεν. Γραμματέας: Γεώργιος
Χριστοφορίδης | Ταμίας: Αθηνόδωρος Συρόπουλος | Ειδ. Γραμματέας:
Ελένη Κανάκη | Αν. Ταμίας: Ιωάννης Δαμδάς | Μέλη: Κωνσταντίνα Μα-
καρίου, Γεώργιος Φυντάνης, Βασίλειος Κανάρης, Φίλιππος Μήτσας.

Σχεδιασμός - Επιμέλεια Εντύπου

Τεκέογλου Φωτεινή

Συνδρομές

Εσωτερικού 15 € | Ευρώπης: 30 € | Αμερική - Αφρικής: 40 \$ | Αυστραλία: 60 \$
Αρ. λογ. Τραπεζής Eurobank EFG: IBAN GR3302600940000040200479856

First publication: September 10, 1982

Publisher

ΙΜΒΡΟΣ UNION OF MACEDONIA - THRACE

Dimitisanas 47, Thessaloniki GR 544 54 | Tel: 2310 98.96.54

Fax: 2310 93.61.80 | email: info@imbrosunion.com

site: imbrosunion.com

Managing Editor:

Commission review "ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ"

Director:	Paul Stamatidis
Editor:	George Komninaras
Permanent Author:	George Christoforidis
Financial Management:	Athinodoros Siropoulos, Konstantinos Vantsos
Editing:	Eleni Theofanous, George Komninaras, Eleni Kanaki, Filippos Mitsas, Vasilios Kanaris
Photography Partners:	Konstantinos Vantsos, Dimitrios Arampatzis, Konstantinos Grafiadellis, Vasilios Giantas, Vasiliki Ksinou

Management Board

President: Paul Stamatidis | A' Vice President: Konstantinos Vantsos
| B' Vice President: Christos Rektisinis | General Secretary: Georgios
Christoforidis | Treasurer: Athinodoros Siropoulos | Special Secretary:
Eleni Kanaki | Vice treasurer: Ioannis Damdas | Members: Konstantina
Makariou, Georgios Fintanis, Vasilios Kanaris, Filippos Mitsas.

Design - Brochure Editing

Tekeoglou Fotini

Payments should be send to the:

Greece 15 € | Europe: 30 € | America - Africa: 40 \$ | Australia: \$ 60

Bank Account Number: Eurobank EFG:

IBAN GR3302600940000040200479856

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις του συγγραφέα τους και μόνο | The signed texts express solely the opinion of its' writer

Εξώφυλλο: Μαγεράδος. Φωτογραφία Δημήτριος Αραμπατζής | Cover: Magerados. Photo by Dimitrios Arabatzis

ISSN 1105 - 6282

Το καλοκαίρι του 2022 όλοι στην Ίμβρο

Λίγο πριν την ανατολή του νέου έτους κι η πανδημία καλά κρατεί. Τα κρούσματα αυξάνουν, οι θάνατοι επίσης, η παραφιλολογία ακμάζει και δεν ξέρω πώς θα μπορέσουμε να ξεφύγουμε από αυτή την κατάσταση. Στην Ιμβριακή Ένωση πήγαμε να ξεκινήσουμε δειλά δειλά κάποια τμήματα, ήρθε όμως το νέο κύμα και πάλι αναβολή μέχρι νεοτέρας. Η κατάσταση στη Θεσσαλονίκη είναι δύσκολη, χρειάζεται πολύ προσοχή. Πρέπει να ξεφύγουμε από την αβεβαιότητα και να πάρουμε τις ζωές μας πίσω. Χρειάζεται πειθαρχία και να ακούμε τους γιατρούς. Η Παναγιά να βάλει το χέρι της! Στην Ίμβρο επίσης τα πράγματα δεν είναι καλύτερα, πολλοί συμπατριώτες νόσησαν. Ευτυχώς οι περισσότεροι ήταν εμβολιασμένοι και νόσησαν σχετικώς ελαφρά. Μεταξύ άλλων νόσησε κι ο Μητροπολίτης μας, ο οποίος ήταν εμβολιασμένος και δόξα τω Θεώ τώρα είναι καλύτερα. Πολλοί έχουν πει ότι ο covid είναι αρρώστια της αλληλεγγύης. Πρέπει να προσέχουμε τον εαυτό μας αλλά πρέπει να προσέχουμε και τον διπλανό μας. Πρέπει να νοιαζόμαστε για τον συνάνθρωπό μας. Όλοι η Ευρώπη νοσεί, όλη η ανθρωπότητα νοσεί, δεν μπορεί να λέει ο καθένας ότι του έρχεται στο κεφάλι. Εμπιστοσύνη στην Ιατρική κοινότητα και συμμόρφωση με τις εντολές τους, αυτοί είναι οι ειδικοί.

Η Ιμβριακή Ένωση πραγματοποίησε μετάβαση – εκδρομή στην Κωνσταντινούπολη στις 21-24 Οκτωβρίου. Εάν και υπήρχε μεγάλος φόβος λόγω της πανδημίας, το γεγονός της 22ας Οκτωβρίου, που ο Παναγιώτατος συμπλήρωνε 30 χρόνια στον Οικουμενικό θρόνο, μας όπλισε με θάρρος και λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, αποφασίσαμε την πραγματοποίηση της μετάβασής μας για να είμαστε κοντά Του σ' αυτήν τη μεγάλη επέτειο. Ο συμπατριώτης μας απ' τους Αγίους Θεοδώρους γιόρταζε κι εμείς δεν θα λείπαμε από αυτό το γεγονός. Είναι το λιγότερο που θα μπορούσαμε να κάνουμε για το πιο λαμπρό τέκνο της Ίμβρου. Κι αμέ-

σως την επομένη ταξίδεψε για τις Ηνωμένες Πολιτείες. Αλήθεια πόση περηφάνεια νιώθουμε όταν βλέπουμε τον Παναγιώτατο ίσο προς ίσο με τον Αμερικανό Πρόεδρο και με όλους τους αξιωματούχους της πιο ισχυρής χώρας του κόσμου! Την τελευταία ημέρα όμως του ταξιδιού Του όλοι θορυβηθήκαμε όταν μπήκε στο νοσοκομείο για να κάνει επέμβαση. Τελικώς όλα πήγαν καλά κι επέστρεψε στο Φανάρι. Φυσικά και πάλι έφυγε για την Αθήνα. Όλα τα μέλη της Ιμβριακής Ένωσης κι όλοι οι Ίμβριοι ανά τον κόσμο του ευχόμαστε περαστικά και να προσέχει όσο μπορεί.

Σε κάθε αρχή νέου χρόνου όλοι οι άνθρωποι ελπίζουμε η χρονιά που ξεκινά θα είναι καλύτερη. Μακάρι να σταματήσει η πανδημία και όλοι να έχουν την υγεία τους. Να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης του καθενός και να έχει περισσότερη αγάπη. Εμείς οι Ίμβριοι, όλοι μαζί να πηγαίνουμε στον τόπο μας και να ζού-

με εκεί όσο μπορεί ο καθένας μας. Να πάρουμε τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας και να βρεθούμε στον τόπο που γεννηθήκαμε. Κι όσοι δεν έχουν πάει ακόμα, δεν νομίζουν ότι είναι ο καιρός οι οικογένειες τους να γνωρίσουν αυτήν την μοναδική Πατρίδα; Νομίζω ότι φέτος το καλοκαίρι πρέπει να είμαστε όλοι εκεί. Εσείς από την Αμερική, από

την Αυστραλία, από την Αφρική, απ' όλα τα μέρη της Ευρώπης και από παντού πρέπει να έρθετε στην Πατρίδα. Γιατί τι είναι η Ίμβρος χωρίς τα παιδιά της; Όλοι εμείς είμαστε η Ίμβρος.

Καλά Χριστούγεννα

και Ευτυχισμένο το νέο έτος με υγεία και αγάπη για τον καθένα ξεχωριστά.

Παύλος Σταματίδης
Αρχων Οσιτάριος της Μ.τ.Χ.Ε.
Πρόεδρος Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης

Ο Πρόεδρος στην Ίμβρο

Ο Πρόεδρος της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας - Θράκης Παύλος Σταματίδης κατά το διάστημα 19 Σεπτεμβρίου - 4 Οκτωβρίου 2021 μετέβη στην Ίμβρο. Μεταξύ άλλων είχε συνάντηση με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ίμβρου και Τένεδου κ. Κύριλλο Β', με τον οποίο είχαν αγαστή συνεργασία για ποικίλα θέματα, με το Δ.Σ. του Ε.Π.Σ.Ι., όπου συζητήθηκαν θέματα που αφορούν τους συμπατριώτες και ευχήθηκε στο νέο Δ.Σ. καλή δύναμη στα νέα τους καθήκοντα, με το Διευθυντή του Λυκείου κ. Ιωακείμ Καμπουρόπουλο, με τη Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου και τους Εκπαιδευτικούς που συζήτησαν θέματα που τους απασχολούν.

Λόγια της πλώρης - TV 4E:

«30 χρόνια Οικ. Πατριάρχης ο κ.κ. Βαρθολομαίος»

Στις 18 Οκτωβρίου 2021 προβλήθηκε η εκπομπή «Λόγια της πλώρης» αφιερωμένη στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο τον Ίμβριο και στα 30 χρόνια ευκλεούς Πατριαρχίας Του. Καλεσμένος στην εκπομπή ο Πρόεδρος της Ιμβριακής Ένωσης κ. Παύλος Σταματίδης ο οποίος μιλάει για τον Παναγιώτατο. Όσοι ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν την εκπομπή να επισκεφθούν την παρακάτω διεύθυνση:

<https://www.youtube.com/watch?v=2JNjea6fPmo>

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Εξαιρετικής σημασίας από κάθε άποψη το ταξίδι του Παναγιωτάτου στην Αμερική. Υπήρξε ωστόσο ανησυχία για την υγεία του, που ένιωσε κάποιες ενοχλήσεις και υποβλήθηκε σε επέμβαση κατά την οποία του τοποθετήθηκαν stant. Όλα πήγαν κατ' ευχήν κι ο Πατριάρχης χαίρει άκρας υγείας.

Μεχωριστή ήταν η επίσκεψη του Παναγιωτάτου στην Πανιμβριακή Αδελφότητα Νέας Υόρκης. Μέσα σε κλίμα συγκίνησης και αγάπης τον υποδέχθηκαν οι συμπατριώτες της Αμερικής κι εκείνος εμφανώς συγκινημένος τους μίλησε με λόγια στοργής και πνευματικής αγάπης.

Νέα των Ιμβρίων της Αυστραλίας

Κοινωνικά Νέα

από το Σύλλογο Ιμβρίων Μελβούρνης, Βικτώρια

Τα μέλη του Συλλόγου Ιμβρίων Μελβούρνης είναι ως εξής:

Προέδρος

Θανάσης Πινήρος

Γενική Γραμματέας

Κυριακούλα Λαφιατή

Ταμίας

Τριανταφυλλιά Γεω. Νταλαμά

Μέλη

Ιωάννης Ασίμογλου

Ζηνόβια Ασίμογλου

Γεώργιος Αθαν. Ξεινός

Τριανταφυλλιά Γεω. Νταλαμά

Γεώργιος Μούτσος

Άννα Χρυσ. Σταματέλου

Πεύκα Ψαρός

Αναστασία Αλφαροπούλου

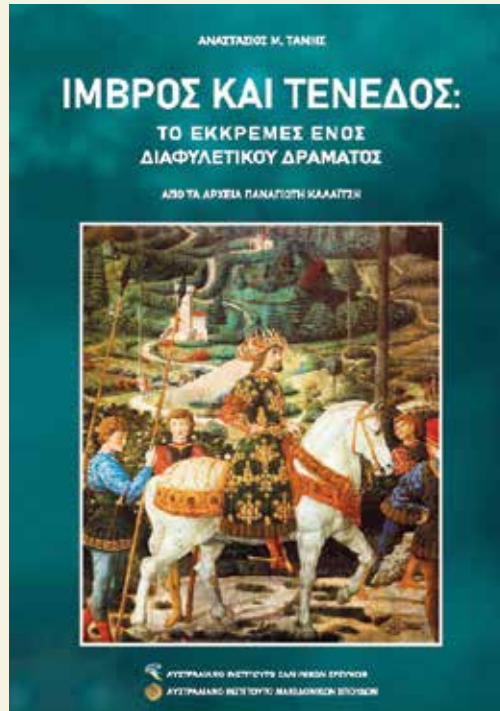
Το παρακάτω άρθρο το ετοίμασε ο Γεώργιος Ξεινός, μέλος του Συλλόγου

Μετά από έξι απαγορεύσεις κυκλοφορίας των κατοίκων της Μελβούρνης, σε σύνολο άνω των 260 ημερών, η Μελβούρνη έχει πρόσφατα ξανανοιξει και ελευθερωθεί. Ένα σύνολο μεγαλύτερο από κάθε άλλη πόλη του κόσμου. Με αυτό το ευχάριστο γεγονός, ξανανοιγει και ο Σύλλογος Ιμβρίων Μελβούρνης.

Η πρώτη δραστηριότητα που θα συμμετέχει ο Σύλλογος μας θα είναι η παρουσίαση ενός βιβλίου που εξετάζει τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις στην Ίμβρο και την Τένεδο, από τις αρχές του περασμένου αιώνα μέχρι σήμερα. Τα αρχεία του πρώην μέλους του Συλλόγου και Ίμβριου Παναγιώτη Καλαϊτζή, διέθεσαν ένα μεγάλο μέρος του υλικού που χρησιμοποιήθηκε στη δημιουργία του βιβλίου.

Το βιβλίο ονομάζεται "Ίμβρος και Τένεδος: Το Εκκρεμές ενός Διαφυλετικού Δράματος" και ο ντόπιος Συγγραφέας είναι ο καθηγητής Κύριος Αναστάσιος Τάμης.

Έπειτα από την παρουσίαση αυτή, στις 5 Δεκεμβρίου 2021, η εστία του Συλλόγου ξανανοιγει μετά από σχεδόν 20 μήνες για να ολοκληρωθεί η Τακτική Γενική Συνέλευση. Σύμφωνα με τους κανόνες του Συλλόγου, φέτος θα ολοκληρωθούν και οι εκλογές του Νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Επίσης αρχίζουν και οι εβδομαδιαίες συγκεντρώσεις μας, όπου μέλη κυρίως της πρώτης γενιάς διατηρούν τις σχέσεις και παλιές φιλίες τους είτε με γεύμα, είτε με καφέ και τάβλι και μοιράζονται νοσταλγικά τις ιστορίες τους από την πατρίδα.

Με τον καινούριο χρόνο και την κοπή της Βασιλόπιτας, ο Σύλλογος θα παρουσιάσει και το καλλιτεχνικό έργο που δημιουργήθηκε στην πρόσοψη της αίθουσας του Συλλόγου. Το έργο έγινε αναμεταξύ δύο λοκντάουν, και ανυπομονούμε όλοι να το παρουσιάσουμε στα υπόλοιπα μέλη μας. Καλλιτέχνης ήταν η ταλαντούχα και γνωστό μέλος της Ελληνικής παροικίας στην Μελβούρνη, Ευφροσύνη Χαλιώτη. Το θαλάσσιο γαλάζιο

του Αιγαίου περικυκλώνει εικόνες που διηγούνται αποκόμματα της μυθολογίας, της ιστορίας, την Αυστραλιανή συμμετοχή στην εκστρατεία της Καλλίπολης και τον ρόλο της Ίμβρου σ' αυτό, τα πανηγύρια, τα εξωκλήσια, το διωγμό και ασφαλώς τη μετανάστευση και διασπορά.

Με αυτό σας ευχόμαστε καλές γιορτές και ένα ευτυχές νέο έτος από όλους μας στη Μελβούρνη!

Το βιβλίο που θα παρουσιαστεί

Ποδοσφαιρική ομάδα Ίμβριων

ΑΔΕΛΑΙΔΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Με μεγάλη μας χαρά σας ανακοινώνουμε ότι η ποδοσφαιρική ομάδα WEST ADELAIDE RAPTOR SOCCER CLUB των Ίμβριων κέρδισε το Πρωτάθλημα της Β' Κατηγορίας και προβιβάστηκε στην Α' Κατηγορία για πρώτη φορά στην ιστορία της ομάδας μας.

Οι Συντελεστές και προηγούμενοι ποδοσφαιριστές της ομάδας, Δημήτρης Κων. Βιγλής και Αθανάσιος Ίωαν. Παντελή, έχουν υποστήριξη την ομάδα από την χρόνια που ιδρύθηκε το 1994. Ο Δημήτρης μαζί με τον Θανάση, παραμένουν επίτιμα μέλη του συλλόγου της ομάδας είναι παρών σε κάθε αγώνα, προσφέροντας θετική ενέργεια που έχει σκοπό την αναβάθμιση του κάθε ποδοσφαιριστή της ομάδας. Με μεγάλη διάθεση βοηθούν σε ότι χρειαστεί η ομάδα κάθε Σαββατοκύριακο για να περάσουν όλοι, παίκτες και φίλαθλοι χωρίς ακρότητες και να χαίρονται όλοι να πηγαίνουν στο γήπεδο με τις οικογένειες τους.

Σε όλους τους παράγοντες, προπονητές, διαιτητές ευχόμαστε να είναι δίκαιοι και προσηλωμένοι στο έργο τους, για να επιτελέσουν τα καθήκοντα τους με επιτυχία.

Ολοκληρώνοντας, προσκαλούμε όλους τους φιλάθλους της ομάδας να συμβάλλουν από την πλευρά τους, για να μπορέσουμε να κρατήσουμε ζωντανή την καρδιά του ποδόσφαιρο και το κύτταρο της Ίμβρου, την κοινωνική και πολιτιστική εκπαίδευση της νεολαίας εδώ στην διασπορά που ζούμε σήμερα.

Ευχαριστούμε Δημήτρης και Θανάσης

Η αξία του εμβολιασμού στην εξέλιξη της ανθρωπότητας

Στις 14 Μαΐου του 1796, βασισμένος σε προηγούμενες ανέκδοτες κλινικές παρατηρήσεις και πρακτικές, ο Edward Jenner εξέθεσε τον 8χρονο γιό του κηπουρού του James Phipps στον ιό της δαμαλιτίδας, προσδοκώντας να τον ανοσοποιήσει απέναντι στο θανατηφόρο ιό της ευλογιάς. Η επιτυχία αυτού του πειραματισμού αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία της ιατρικής και άλλαξε δραματικά την οπτική της ανθρωπότητας στις δυνατότητες θεραπευτικής των λοιμώξεων, καθώς για πρώτη φορά κατέστη δυνατή η πρόληψη μιας λοίμωξης σε ένα υγιές άτομο.

Σχεδόν 100 έτη αργότερα, οι μελέτες του Louis Pasteur οδήγησαν στην παραγωγή του εμβολίου της λύσσας την δεκαετία του 1880 και αποτέλεσαν την απαρχή μιας εκπληκτικής πορείας στην ανάπτυξη των εμβολίων, συμβάλλοντας στην πρόληψη έναντι πολλαπλών νοσημάτων. Τα πρώτα εθνικά προγράμματα εμβολιασμών ξεκίνησαν τη δεκαετία του 1950, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) κατάρτισε στα τέλη της δεκαετίας του 1960 το πρώτο Ανεπτυγμένο Πρόγραμμα για τον Εμβολιασμό (EPI), με στόχο την παγκόσμια ανοσοποίηση έναντι της διφθερίτιδας, κοκκύτη, τετάνου, ιλαράς, πολιομυελίτιδας και φυματίωσης. Σήμερα, μετά από σχεδιασμό πολλαπλών παγκοσμίων προγραμμάτων, διατίθενται εμβόλια έναντι 26 συνολικά λοιμωδών νοσημάτων.

Τα εμβόλια μεταμόρφωσαν πραγματικά την παγκόσμια υγεία, καθώς στις χώρες που παρέχεται υψηλή εμβολιαστική κάλυψη η πλειονότητα των νοσημάτων που ήταν υπεύθυνα για την παιδική θνησιμότητα έχουν πρακτικά εξαλειφθεί. Ο Π.Ο.Υ. εκτιμά ότι το σημερινό εμβολιαστικό πρόγραμμα οδηγεί σε σωτηρία 2-3 εκατομμύρια ζώων ετησίως, οδηγώντας στην μείωση της θνησιμότητας των παιδιών κάτω των 5 ετών παγκοσμίως από 93 θανάτους ανά 1000

ζώντες γεννήσεις το 1990, σε 39 θανάτους ανά 1000 ζώντες γεννήσεις το 2018.

Πέρα όμως από τα προφανή οφέλη για την υγεία, τα προγράμματα εμβολιασμού έχουν έμμεσα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, συμβάλλοντας ριζικά στις δυνατότητες νοητικής ανάπτυξης και εκπαίδευσης του παιδιών, στην αύξηση της γονιμότητας και του παγκόσμιου πληθυσμού, στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας, του εισοδήματος και των επενδύσεων και στην εξοικονόμηση πόρων από τα εθνικά συστήματα υγείας. Παράλληλα με την ατομική προστασία του εμβολιαζόμενου, ο εμβολιασμός συμβάλλει στην επίτευξη συλλογικής ανοσίας, εξασφαλίζοντας προστασία σε εκείνο τον υποπληθυσμό που αδυνατεί να εμβολιαστεί ή να αναπτύξει ανοσία.

Η άμεση, λοιπόν, ανταπόκριση της ιατρικής και επιστημονικής κοινότητας στην πανδημία COVID-19, με την ανάπτυξη εμβολίων έναντι του ιού SARS-CoV-2 από 37 διαφορετικές ερευνητικές ομάδες σε λιγότερο από ένα έτος, καταδεικνύει τα άλματα τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί στον σχεδιασμό και την παραγωγή των εμβολίων και αποτελεί μια πανανθρώπινη νίκη της σύγχρονης επιστήμης ενάντια σε έναν κοινό εχθρό.

Εμβόλια έναντι του SARS-COV-2

Αμέσως μετά την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 και της αποκωδικοποίησης του ιού SARS-CoV-2, ξεκίνησε η αναζήτηση του κατάλληλου εκείνου αντιγόνου, το οποίο θα μπορούσε να αποτελεί πιθανό στόχο για την παραγωγή ενός εμβολίου.

Έχοντας την προηγούμενη εμπειρία από τους ιούς SARS-CoV, MERS-CoV και τους υπόλοιπους κορωνοϊούς, αναγνωρίστηκε άμεσα ως πρωτεύων αντιγονικός

στόχος η πρωτεΐνη S, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προσβολή των κυττάρων του ξενιστή, θεωρείται ως η πλέον εκτεθειμένη από τις υπόλοιπες δομικές πρωτεΐνες του ιού και αποτελεί τον κύριο στόχο των εξουδετερωτικών αντισωμάτων που παράγονται από τους ασθενείς που νόσησαν από τον ιό.

Μετά, λοιπόν, την αναγνώριση του πιθανού αντιγονικού στόχου, αναζητήθηκε η καταλληλότερη μέθοδος εμβολιασμού, η οποία θα μπορούσε να πετύχει τη βέλτιστη ανοσιακή απάντηση, με παραγωγή εξουδετερωτικών αντισωμάτων, ενεργοποίηση της T-μεσολαβούμενης απόκρισης και αποφυγή της ανοσολογικά επαγώμενης παράδοξης αντίδρασης στον ιό.

Δοκιμάστηκαν εκατοντάδες πλατφόρμες εμβολίων, από τις οποίες μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων τέσσε-

ρις, ενώ βρίσκονται υπό διερεύνηση προς έγκριση ακόμα τρεις.

Τα εμβόλια τα οποία διατίθενται σήμερα στη χώρα μας είναι δυο εμβόλια νουκλεϊκών οξέων (mRNA, Moderna/NIAID και Pfizer/BioNTech) και δυο ανασυνδυασμένων ιικών φορέων με αδυναμία αντιγραφής (viral vectors, University of Oxford/AstraZeneca και Janssen). Κάθε εμβόλιο έχει ξεχωριστά δεδομένα αποτελεσματικότητας (με διαφορετικές μεθόδους αξιολόγησης), ετερογενή χρονικά διαστήματα ανάμεσα στις δόσεις ή αριθμό δόσεων, διαφορετικές ανάγκες ως προς τη συντήρηση, μεταφορά και αποθήκευση και ξεχωριστά δεδομένα ασφαλείας.

Συμπέρασμα

Είναι απαραίτητος ο εμβολιασμός όλων σήμερα για τον SARS-COV-2 λόγω της παράτασης της πανδημίας και για 3η χρονιά μετά από σύμφωνη γνώμη του γιατρού σας. Τα εμβόλια είναι η μεγαλύτερη ανακάλυψη της ιατρικής μετά τον καθαρισμό του πόσιμου νερού τα τελευταία 300 χρόνια, και έσωσαν εκατομμύρια ζωές. Είναι θέμα ατομικής, κοινωνικής και ηθικής μας ευθύνης.

Αναστάσιος Ωρολογάς

Νευρολόγος-Ψυχίατρος

Ομότιμος Καθηγητής Νευρολογίας Α.Π.Θ.

Δήλωση του συμπατριώτη μας

Δημητρίου Μπουτέλ, από την Παναγία της Ίμβρου,

Διευθυντή της Νοσοκομειακής Μονάδας Γιαννιτσών

Σε πρόσφατη επικοινωνία του Πρόεδρου της Ιμβριακής Ένωσης Παύλου Σταματίδη με τον Ιατρό Δημήτριο Μπουτέλ για να γράψει ένα άρθρο στο περιοδικό «ΙΜΒΡΙΩΤΙΚΑ» σχετικά με τον κοβίτ και την πανδημία, ο γιατρός απάντησε ότι με χαρά θα γράψω το άρθρο που μου ζητάτε αλλά μόλις θα βρω λίγο χρόνο. Γιατί είμαι στο νοσοκομείο 18 ώρες, έχω 90 ασθενείς με κοβίτ (σχεδόν όλοι ανεμβολίαστοι) και δεν προλαβαίνω να ενημερώσω τις καρτέλες των ασθενών. Θα το γράψω αλλά μέχρι να βρω χρόνο βάλτε τη δήλωση μου σχετικά με το θέμα:

«Όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να εμβολιαστούν. Πεθαίνει κάθε μέρα τόσος κόσμος στα νοσοκομεία. Να μην ακούτε τις διάφορες φήμες που κυκλοφορούν. Σχεδόν όλοι στις Μ.Ε.Θ. είναι ανεμβολίαστοι. Πρέπει να εμπιστευτείτε την Ιατρική κοινότητα και να εμβολιαστείτε.»

Ο Δημήτριος Μπουτέλ είναι Παθολόγος, Εντατικολόγος, Διαβητολόγος, Λοιμωξιολόγος και Διευθυντής της Νοσοκομειακής Μονάδας Γιαννιτσών του Γενικού Νοσοκομείου Πέλλας.

Η πληθωριστική τάση της τουρκικής οικονομίας: Αίτια και συνέπειες

Αναμφίβολα, το γενικό επίπεδο των τιμών σε μια οικονομία αποτελεί σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες, έναν σημαντικό δείκτη για την κατάστασή της και την προβλεπόμενη μελλοντική πορεία της. Η αύξηση του επιπέδου των τιμών ονομάζεται πληθωρισμός και στις περισσότερες περιπτώσεις κυμαίνεται μεταξύ 0% και 4%. Ωστόσο, σε πιο προβληματικές οικονομίες τα ποσοστά του πληθωρισμού παρουσιάζουν αύξηση αγγίζοντας πολλές φορές και διψήφια ποσοστά. Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται υπερπληθωρισμός, και συχνά αποτελεί ένδειξη οικονομικής αστάθειας. Μία από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις ιδιαίτερα υψηλού πληθωρισμού τα τελευταία χρόνια αποτελεί η οικονομία της Τουρκίας, γεγονός που δημιουργεί ανησυχίες αναφορικά με την σταθερότητα της σε επενδυτές, αναλυτές, εξωτερικούς εταίρους, και βέβαια, στους Τούρκους πολίτες.

τον πληθωρισμό να μην αποτελεί εξαίρεση. Σε παγκόσμιο επίπεδο, μέσα στο τρέχον έτος έχουν παρατηρηθεί υψηλά ποσοστά πληθωρισμού τόσο σε αναπτυσσόμενες όσο και σε αναπτυσσόμενες οικονομίες. Είναι προφανές, ότι η πανδημία «Covid-19» έχει υψηλό οικονομικό αντίκτυπο, που σε τελικό επίπεδο αποτυπώνεται μέσω των πληθωριστικών πιέσεων. Τα βασικότερα προβλήματα που γεννούν την συγκεκριμένη κατάσταση είναι η μειωμένη συνολική προσφορά, που δεν συνοδεύεται από αντίστοιχη τάση στην πλευρά της ζήτησης, και η άνοδος των τιμών βασικών προϊόντων, όπως αναφέρει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) στην έκθεση με τίτλο «World Economic Outlook, October 2021». Υποστηρίζεται ότι, αν και μακροπρόθεσμα δεν θα υπάρξουν αποκλίσεις από τις πληθωριστικές εκτιμήσεις, οι περαιτέρω μειώσεις στην προσφορά βραχυπρόθεσμα

Ένα κράτος με ιδιαίτερες πολιτικές συνθήκες, και σημαντικός «παίκτης» στην παγκόσμια γεωπολιτική σκακιέρα, η Τουρκία χαρακτηρίζεται από μία οικονομία αρκετά ασταθής τα τελευταία έτη. Το γεγονός αυτό, αποτυπώνεται μεταξύ άλλων και στα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού που διατηρεί. Πιο συγκεκριμένα, την τελευταία πενταετία, ο πληθωρισμός κυμαίνεται σχεδόν καθολικά σε διψήφια ποσοστά, και μάλιστα τον Σεπτέμβριο του 2021 άγγιξε υψηλό διψήφιο, στο 19,58%. Είναι εμφανές ότι οι πληθωριστικές πιέσεις στην τουρκική οικονομία αποτελούν βαρόμετρο για την κατάστασή της επηρεάζοντας τις δημοσιονομικές και νομισματικές αποφάσεις, τις εξωτερικές οικονομικές σχέσεις της χώρας, την αξία της τουρκικής λίρας, έχοντας παράλληλα και κοινωνικοπολιτικές συνέπειες εντός και εκτός συνόρων.

Τα περισσότερα φαινόμενα σε μία οικονομία έχουν τόσο εξωτερικούς όσο και εσωτερικούς παράγοντες με

θα οδηγήσουν σε ακόμα υψηλότερο πληθωρισμό με την κορύφωση να αναμένεται στο τέλος του 2021.

Σε αυτό το γενικευμένο περιβάλλον πληθωριστικής αστάθειας, η τουρκική οικονομία χαρακτηρίζεται και από ιδιαίτερες κυβερνητικές πολιτικές και αποφάσεις. Οι εν λόγω κινήσεις, αν και οικονομικές, εμφανώς υπηρετούν και πολιτικές σκοπιμότητες. Ωστόσο, έχουν μάλλον τα αντίθετα αποτελέσματα από τα προσδοκώμενα, καθώς αντί να ενισχύουν την τουρκική οικονομία και να γεννούν αισιοδοξία απέναντι σε αυτή, προκαλούν αβεβαιότητα και εισάγουν την οικονομία σε έναν, φαινομενικά, φαύλο κύκλο αποσταθεροποίησης.

Ίσως το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του φαινομένου, με άμεση επίδραση στα επίπεδα πληθωρισμού, είναι η νομισματική πολιτική που χαράσσεται, ή μάλλον, ο τρόπος με τον οποίο χαράσσεται η εν λόγω πολιτική. Βάσει της οικονομικής θεωρίας, η

Κεντρική Τράπεζα ενός κράτους οφείλει να λειτουργεί ανεξάρτητα από την κυβέρνηση, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη νομισματική λειτουργία. Στην περίπτωση της Τουρκίας, η κυβέρνηση έχει άμεση εμπλοκή στην λειτουργία της ΚΤ, με τον πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να έχει απομακρύνει τους τρεις τελευταίους κεντρικούς τραπεζίτες σε ένα διάστημα δύομισή περίπου ετών. Η αβεβαιότητα στην νομισματική κατάσταση της Τουρκίας αποτυπώνεται, προφανώς, στο νόμισμά της, την τουρκική λίρα, η οποία έχει υποτιμηθεί εκθετικά. Ενδεικτικά, τον Ιούλιο του 2019, οπότε και αντικαταστάθηκε ο κεντρικός τραπεζίτης, η ισοτιμία ως προς το δολάριο ήταν περίπου 5,6 TRY/\$, ενώ τον Οκτώβριο του 2021 έχει αγγίξει το ιστορικό υψηλό των 9,8 TRY/\$ (25/10/2021).

Εύλογα γεννώνται απορίες ως προς την αποτελεσματικότητα των κινήσεων της τουρκικής κυβέρνησης σε ό,τι αφορά την νομισματική πολιτική. Τα περίφημα, μάλλον για όλους τους λάθος λόγους, «Erdoganomics», θα έβρισκαν ίσως εφαρμογή σε μία θεωρητικά κλειστή οικονομία, ωστόσο μια οικονομία με το μέγεθος της Τουρκίας, που έχει στηριχθεί πολύ από τις εισροές ξένων κεφαλαίων, δεν μπορεί να τα υποστηρίξει. Πιο συγκεκριμένα, κόντρα στις βάσεις της οικονομικής θεωρίας, η τουρκική κυβέρνηση υποστηρίζει πως τα υψηλά επιτόκια, που προσελκύουν ξένα κεφάλαια, ανεβάζουν τον πληθωρισμό. Επομένως, η μείωση των επιτοκίων

Τούρκους πολίτες, οι οποίοι βιώνουν μια πραγματικά επίπονη κρίση τιμών, αλλά και από άλλες κυβερνήσεις, η τουρκική κυβέρνηση επιμένει να επιρρίπτει συνεχώς τις ευθύνες σε τρίτους· είτε σε πρόσωπα, όπως έχει αποδειχθεί από τις διαρκείς αντικαταστάσεις των κεντρικών τραπεζιτών, είτε στους εξωτερικούς εταίρους που θεωρούν την Τουρκία ολοένα και λιγότερο φερέγγυα οικονομία για επενδύσεις και συναλλαγές.

Η μεγέθυνση που είχε παρατηρηθεί πριν την αλλαγή στάσης της κυβέρνησης μετά το πραξικόπημα του 2016, έχει καταστήσει την τουρκική οικονομία σημαντική στον παγκόσμιο χάρτη. Αν ωστόσο δεν υπάρξουν αλλαγές στον τρόπο λήψης αποφάσεων, η εν λόγω τάση μεγέθυνσης θα αντιστραφεί. Οι Τούρκοι πολίτες ήδη αντιμετωπίζουν τις πληθωριστικές συνέπειες των οικονομικών επιλογών της κυβέρνησης, και οι αντιδράσεις εντός των συνόρων αναμένεται να αυξηθούν ακόμα περισσότερο. Επιπλέον, οι γεωπολιτικές συνθήκες που αντιμετωπίζει, αλλά και αναπαράγει με τη στάση της, η κυβέρνηση, γεννούν ακόμα περισσότερη αβεβαιότητα, η οποία θα συνεχίσει να αποτυπώνεται στην ισοτιμία και στα ποσοστά πληθωρισμού. Χρειάζονται ιδιαίτερα ορθολογικές νομισματικές και δημοσιονομικές αποφάσεις για να ανακάμψει η οικονομία, και, φυσικά, επαναπροσδιορισμός των προτεραιοτήτων της τουρκικής κυβέρνησης.

Η Τουρκία τα τελευταία χρόνια αποτελεί αναμφίβολα μια ιδιαίτερη περίπτωση, όχι μόνο από οικονο-

από την τουρκική ΚΤ που λανθασμένα εκτιμάται ότι θα ανακόψει της πληθωριστικές πιέσεις, πετυχαίνει το αντίθετο. Τα ξένα κεφάλαια φεύγουν, καθώς οι επενδύσεις στην Τουρκία γίνονται ασύμφορες, η τουρκική λίρα υποτιμάται, και, φυσικά, ο πληθωρισμός εκτοξεύεται.

Η προβληματική κατάσταση της τουρκικής οικονομίας γεννά με τη σειρά της αρκετά πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα εντός και εκτός των συνόρων. Η κυβέρνηση αρχικά καλείται να διαχειριστεί τη δυσάρεσκεια, των δυτικών κυρίως, εξωτερικών εταίρων της για τις οικονομικές και πολιτικές αποφάσεις που έχει πάρει τα τελευταία έτη. Επιπλέον, η πληθωριστική κρίση έχει επιβαρύνει περισσότερο τα χαμηλότερα εισοδηματικά και κοινωνικά στρώματα, καθώς στα καθημερινά αγαθά τα ποσοστά πληθωρισμού ήταν ακόμα υψηλότερα. Αντιμετωπίζοντας αντιδράσεις από τους

μική σκοπιά, αλλά και από γεωπολιτική και κοινωνική. Σε οικονομικό επίπεδο, οι αυταρχικοί χειρισμοί της κυβέρνησης Ερντογάν δεν συνάδουν με τη διακυβέρνηση ενός σύγχρονου «δυτικού» κράτους και αυτό αποτυπώνεται καθαρά στην πορεία της οικονομίας της χώρας. Η τάση του πληθωρισμού και της ισοτιμίας της λίρας, αν και είναι δυσσίωνες, δεν φαίνεται να ανακάμπουνται σύντομα. Είναι πολύ πιθανό οι συνέπειες για τον Τούρκο πολίτη, τις εξωτερικές σχέσεις της Τουρκίας, και την ίδια την δομή της τουρκικής οικονομίας, να είναι βαρύτερες. Το μόνο βέβαιο είναι πως οι εξελίξεις στην οικονομία αυτή θα βρίσκονται στο επίκεντρο για αρκετό καιρό ακόμα, καθώς έχουν ιδιαίτερο σημαντικό αντίκτυπο σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ιωάννης Δαμδάς

Οικονομολόγος – Μέλος του Δ.Σ της Ι.Ε.Μ.Θ.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ - ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ - ΦΩΤΑ

Οι γιορτές του Δωδεκαημέρου στην Ίμβρο

Τα Χριστούγεννα γιορτάζονταν με ιδιαίτερο τρόπο στην Ίμβρο. Ήταν μια περίοδος ανάπαυλας από τις καθημερινές κοπιαστικές αγροτικές εργασίες, ήταν μια χρονική περίοδος ξεκούρασης, περισυλλογής και πνευματικής ανάτασης.

Τα σπίτια με την φροντίδα της νοικοκυράς καθαρίζονταν, ασβεστώνονταν οι τοίχοι και πλένονταν οι αυλές. Έπρεπε όλα να είναι τακτοποιημένα και καθαρά, για να υποδεχθούν τη γέννηση του Θεανθρώπου. Τα κατώγια γέμιζαν με τις κουμπάνιες (προμήθειες) για να μη λείψει τίποτα από το γιορτινό τραπέζι.

Οι τελευταίες μέρες πριν τα Χριστούγεννα ήταν αφιερωμένες στο ζύμωμα και στο φούρνισμα των ψωμιών, των κλικιών, και των χριστόψωμων, στην ετοιμασία και το ψήσιμο των κουραμπιέδων, που μοσχομύριζαν φρέσκο βούτυρο, στο στρώσιμο της μπακλαβούς και στο τύλιγμα των σαμσάδων. Απ' όποια γειτονιά κι αν περνούσες, σε συνέπαιρναν οι μυρωδιές που έβγαιναν από τους φούρνους, που έκαιγαν ασταμάτητα μέχρι την παραμονή των Χριστουγέννων.

Ξημερώματα της παραμονής χτυπούσε η καμπάνα, καλώντας τους χωριανούς να πάνε στην εκκλησία για να κοινωνήσουν. Το έθιμο αυτό το τηρούσαν σχεδόν όλοι. Κρατώντας στο ένα χέρι το φανάρι, για να τους φέγγει, και στο άλλο χέρι έναν σταυρό (πρόσφορο), τυλιγμένο σε μία υφαντή πετσέτα, έφταναν στην εκκλησία και υπό το φως των κεριών, σε κατανυκτική ατμόσφαιρα, τους διάβαζε την ευχή της εξομολόγησης ο παπάς που στεκόταν σε ένα στασίδι, φορώντας το πετραχείλι του, για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες και τα παραπτώματά τους. Μετά κατευθύνονταν στην αριστερή πύλη του ιερού, όπου τους περίμενε άλλος ιερέας, για να τους κοινωνήσει.

Επιστρέφοντας στο σπίτι, γεύονταν τις τηγανίτες, περιχυμένες με μέλι, όπως όριζε το έθιμο.

Την γαλήνη του χωριού, την παραμονή των Χρι-

στουγέννων, διέκοπταν τα τσιρίγματα των χοίρων, που σφάζονταν σε κάθε αυλή, για να εξασφαλίσουν το φαγητό των γιορτινών ημερών του δωδεκαημέρου, και ακόμα παραπέρα.

Ότι δεν προορίζονταν για άμεση κατανάλωση, γίνονταν καβουρμάς, και διατηρούνταν για βδομάδες στα κρύα κατώγια των σπιτιών. Μία έγνοια των νοικοκυρήδων, τις άγιες μέρες του δωδεκαημέρου, ήταν πώς θα προστατέψουν το σπίτι και το περιεχόμενό του από τη δράση των καλικαντζάρων. Γι' αυτό σκοπούσαν στάχτη στη βάση των εξωτερικών τοίχων του σπιτιού, και κρατούσαν αναμμένο έναν δαυλό στη γωνιά (τζάκι) του σπιτιού, για να φοβούνται οι καλικάντζαροι, και να μη μπαίνουν από τσ' ανηφουριάδεις (καπνοδόχους).

Την ημέρα των Χριστουγέννων, με το πρώτο σήμαντρο, ντύνονταν όλοι στα καλά τους και κατευθύνονταν στην εκκλησία, που φωταγωγημένη με το φως των πολυελαίων, που καίγανε λάδι, και των πολλών κεριών, από μελισσοκέρι, που ήταν αναμμένα στα μανάλια (μανουάλια), προσέδιναν στο χώρο μια ιδιαίτερα κατανυκτική και ζεστή ατμόσφαιρα. Την ειδυλλιακή εικόνα συμπλήρωναν οι ψαλμωδίες των χορών, χωρίς μικρόφωνα, και οι χαμηλόφωνες εκφωνήσεις των ιερέων.

Με την απόλυση της χριστουγεννιάτικης λειτουργίας, ξεχύνονταν τα παιδιά του χωριού κατά μικρές ομάδες, να πουν τα κάλαντα σε όλα τα σπίτια. Οι αυλές και οι γειτονίες αντηχούσαν από τις μελωδικές φωνές των παιδιών που τραγουδούσαν αναγγέλλοντας τη γέννηση του Θεανθρώπου, χωρίς περικοπές και συντομεύσεις, διότι ο σκοπός ήταν ιερός: να ευχαριστήσουν τον νοικοκύρη του σπιτιού, για να τα φιλέψει πλουσιοπάροχα με αμύγδαλα, καρύδια, ξερά σύκα, σταφίδες, γλυκίσματα, και στην καλύτερη περίπτωση, με κανένα νόμισμα, κανένα «γρόσι» όπως το λέγανε.

Καλήν ημέραν άρχοντες, κι αν είναι ορισμός σας, Χριστού την θείαν γέννησιν, να πω στ' αρχοντικό σας.

Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει, οι ουρανοί αγάλλονται, χαίρετ' η κτήσις όλη. Εν τω σπηλαιώ τίκτεται, εν φάτνη των αλόγων, ο Βασιλεύς των ουρανών και ποιητής των όλων. Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι το δόξα εν υψίστοις και τούτο άξιον εστίν η των ποιμένων πίστις. Εκ της Περσίας έρχονται τρεις μάγοι με τα δώρα, άστρο λαμπρό τους οδηγεί χωρίς να λείψη ώρα. Φθάσαντες εις Ιερουσαλήμ με πόθον ερωτώσι πού εγεννήθη ο Χριστός να παν να τον ευρώσι. Δια Χριστόν ως ήκουσε ο Βασιλεύς Ηρώδης άμέσως εταράχθηκε κι έγινε θηριώδης.

Ακολουθούσε η επωδός:
Σε τούτο το σπίτι τ'άψηλό πέτρα να μη ραγίσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού
Χρόνια Πολλά να ζήσει.
Κι του χρόν'

Ακολουθούσε το μεσημέρι το γιορτινό τραπέζι, με όλα τα σκευάσματα που ετοίμασε η νοικοκυρά, και τα ψητά στα κάρβουνα που επιμελούνταν οι άντρες του σπιτιού. Το βράδυ των Χριστουγέννων μαζεύονταν συνήθως στα σπίτια των εορταζόντων, όπου συνεχίζονταν το φαγοπότι και το γλέντι, με χορούς και τραγούδια μέχρι τα ξημερώματα.

Οι μέρες που ακολουθούσαν μέχρι την Πρωτοχρονιά, αλλά κυρίως οι νύχτες, ήταν γιορτινές. Κάθε βράδυ στα καφενεία, όλο και κάποιο αυτοσχέδιο γλέντι θα ακολουθούσε μετά το φαγοπότι, όπως και στα σπίτια των εορταζόντων.

Οι ετοιμασίες στα σπίτια πολλές για την καλή βραδιά, όπως αποκαλούσαν την παραμονή της Πρωτοχρονιάς και την αλλαγή του χρόνου. Η ζυμωτή βασιλόπιτα, πλούσια σε μπαχαρικά, η μπακλαβού, οι μεζέδες, γέμιζαν το γιορτινό τραπέζι.

Για την ημέρα της πρωτοχρονιάς υπήρχε μία πρόληψη. Όλοι ήταν προσεκτικοί, γιατί πίστευαν πως ό,τι τους συμβεί εκείνη τη μέρα, θα επαναλαμβάνεται όλο τον χρόνο. Πρόσεχαν μην αρρωστήσουν, να μη χτυπή-

σουν, να μη μαλώσουν με κάποιον, μη χάσουν κάτι, την Πρωτοχρονιά και τους πάει στραβά όλη η χρονιά.

Ένα έθιμο που το κρατούσαν με ευλάβεια σε όλα τα σπίτια ήταν το ποδαρικό. Με το πρώτο φως της ημέρας άδειαζαν τις λαγήνες και πήγαιναν οι γυναίκες στη βρύση για να πάρουν φρέσκο νερό, το λεγόμενο «αμίλητο» νερό. Το λέγανε αμίλητο, γιατί σε όλη τη διαδρομή αυτή που το κουβαλούσε δεν έπρεπε να μιλήσει σε κανέναν μέχρι να φτάσει στο σπίτι, να χύσει νερό στο κατώφλι, και μετά, ανοίγοντας την πόρτα, να ρίξει μέσα μια πέτρα με βρύα, για να είναι καλότυχη και πλούσια σε σοδειά η νέα χρονιά. Την όλη ιεροτελεστία συμπλήρωνε το σπάσιμο του ροδιού, για να είναι γεμάτο το σπίτι με όλα τα αγαθά, όπως γεμάτο είναι και το ρόδι.

Το πρωί ακολουθούσε εκκλησιασμός, και με την απόλυση της πρωτοχρονιάτικης λειτουργίας τα παιδιά σκόρπιζαν στις γειτονίες, τραγουδώντας τα κάλαντα για τον ερχομό του νέου χρόνου

Αρχή μηνιά κι αρχή Χρονιά,
ψηλή μου δεντρολιβανιά,
κι αρχή καλός μας Χρόνος,
εκκλησιά και Άγιος Θρόνος,
κι αρχή που βγήκε ο Χριστός,
Άρχοντας και Πνευματικός,
στη γη να περπατήσει
και να μας καλοκαρδίσει.
Άγιος Βασίλης έρχεται,
όλους μας καταδέχεται,
από την Καισαρεία
σύ' σ' αρχόντισσα κυρία.
Βαστά εικόνα και χαρτί
ζαχαροκάντιο ζυμωτή,
χαρτί και καλαμάρι,
δες κι εμέ το παλικάρι,
το καλαμάρι έγγραφε
και το χαρτί ωμίλει
Άγιο μου Άγιο μου καλέ Βασίλη
Κάτσε να φας, κάτσε να πεις,
κάτσε τον πόνο σου να πεις,
κάτσε να τραγουδήσεις
και να μας καλοκαρδίσεις.

Το μεσημεριανό τραπέζι, στρωμένο πλούσια με όλα τα αγαθά που είχε κάθε σπιτικό, συμπλήρωνε τη γιορτινή ατμόσφαιρα της πρώτης ημέρας του χρόνου.

Οι γιορτινές μέρες κλείνανε με τη γιορτή των Φώτων, τον Αγιασμό των σπιτιών από τους ιερείς, και το φευγιό των καλικαντζάρων, που πολλοί τους φοβόντουσαν και τους υπολόγιζαν. Ο αγαπημένος τόπος που συχνάζαν οι καλικαντζάροι ήταν η καπνοδόχος κάθε σπιτιού. Γι' αυτό καθ' όλη τη διάρκεια του δωδεκαημέρου έκαιγε στο τζάκι, στη «γωνιά» όπως την αποκαλούσαν, ένας δαυλός για να φοβίζει με τη φλόγα του τους καλικαντζάρους που караδοκούσαν να μπουν στο σπίτι. Την παραμονή των Φώτων οι νοικοκυρές άναβαν μεγάλη φωτιά στο τζάκι, εξωθώντας τους καλικαντζάρους προς την έξοδο της καμινάδας, κι όπως ήταν αλαφιασμένοι και κυνηγημένοι, τους πετύχαινε ο παπάς με την αγιαστούρα και τους αποτελείωνε. Κατέφευγαν κι αυτοί στον κάτω κόσμο, όπου έμεναν κλεισμένοι μέχρι τα επόμενα Χριστούγεννα, πριονίζοντας το δέντρο που κρατούσε τη γη.

Την παραμονή των Φώτων, μετά την τελετή του Αγιασμού στην εκκλησία, έβγαινε ο παπάς να αγιάσει τα σπίτια και τα μαγαζιά του χωριού. Στο χέρι κρατούσε έναν μικρό σταυρό κι ένα ματσάκι βασιλικό. Τον ακολουθούσε πάντα ένα παιδί που κρατούσε ένα μπακιράκι με τον Αγιασμό. Έμπαιναν στο σπίτι ψάλλοντας το: «*Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου Κύριε, η της Τριάδος εφανερώθη προσκύνησις...*», ράντιζε όλα τα δωμάτια και τους ανθρώπους που βρίσκονταν μέσα με Αγιασμό, και τους έδινε να φιλήσουν τον σταυρό. Αυτοί, για να τον ευχαριστήσουν για την τιμή που τους έκανε, έριχναν ένα κέρμα μέσα στο μπακιράκι, και τους κερνούσαν γλυκίσματα.

Την ημέρα των Φώτων, στην εκκλησία γινόταν η πανηγυρική Θεία Λειτουργία και ακολουθούσε η τελετή του Αγιασμού των υδάτων, που λάμβανε χώρα στη σκεπαστή βρύση κάθε χωριού. Μετά την τελετή

του Αγιασμού των υδάτων, έβγαιναν τα παιδιά στους δρόμους του χωριού και τραγουδούσαν τα κάλαντα των Φώτων:

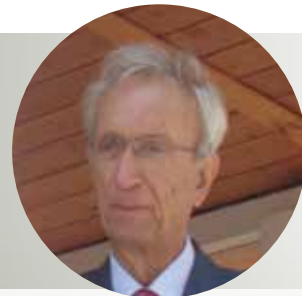
Σήμερα τα Φώτα κι οι φωτισμοί
κι χαρές μεγάλες κι οι αγιασμοί.
Κάτω στον Ιορδάνη τον ποταμό
κάθ'νταν η κυρά μας η Παναγιά,
όργανα βαστά και κερί κρατεί
και τον Άγιο Γιάννη παρακαλεί:
- Άγιο Γιάννη αφέντη και Βαφτιστή,
βάφτισε και μένα Θεού παιδί,
ν' ανέβω πάνω στον ουρανό,
να ρίξω ρόδα και λίβανα,
ν' αγιαστούν οι βρύσες και τα νερά,
ν' αγιαστεί κι αφέντης με την κυρά.
Στο τέλος σαν επωδό έλεγαν:
Εσφάξαμε τον πετεινό
κι εφάγαμε την κότα,
δώστε μας το φλουράκι σας,
να πάμε σ' άλλη πόρτα.

Όλες αυτές οι μέρες που ήταν αφιερωμένες στον Χριστό, τις αποκαλούμενες και «Χ'στόσκουλα – Χριστόσκουλα», ήταν ημέρες χαράς και ξεκούρασης για όλους τους ανθρώπους. Σε πολλά σπίτια, ιδίως τα βράδια, μαζεύονταν φίλοι και συγγενείς, τρώγοντας και πίνοντας, τραγουδώντας και χορεύοντας, περνούσαν ευχάριστα τις μακρές νύχτες του χειμώνα.

Δεν έλειπαν βέβαια και τα γλέντια στα καφενεία, όπου το φαγοπότι συνοδεύονταν από τα όργανα, το βιολί, το λαούτο, που έπαιζαν μέχρι τα ξημερώματα νησιώτικους σκοπούς, για να τραγουδούν και να χορεύουν οι Νιμπριώτις, που παρά τη βαθείά τους πίστη και τη θρησκευτικότητα τους, δεν παρέλειπαν να διασκεδάσουν και να χαίρονται κάθε στιγμή της ζωής τους.

Γεώργιος Χριστοφορίδης
Γεν. Γραμματέας Ι.Ε.Μ.Θ.

Περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη

Πρόσφατα επισκέφθηκα την Κωνσταντινούπολη, συμμετέχοντας στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα τριάντα χρόνια Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη του γένους μας κ.κ. Βαρθολομαίου.

Διέμεινα σε ξενοδοχείο στην Περιοχή του Πέραν και γύρω από την Πλατεία Ταξίμ, εκεί όπου συνήθως καταλήγουν οι Έλληνες Ταξιδιώτες. Η πρώτη μου διαπίστωση ήταν ο συνωστισμός στην γύρω περιοχή.

Άνθρωποι κάθε φυλής και ηλικίας κυκλοφορούν στην περιοχή, σχεδόν όλο το εικοσιτετράωρο, θυμίζοντας διαδρομές μυρμηγκιών. Μία πόλη, που στεγάζει περί τα 18.000.000 κατοίκους και έχει μία απέραντη έκταση, επόμενο είναι να εμφανίζει την εικόνα αυτή. Εύλογα όμως διερωτήθηκα από που ξεκινά το ετερόκλητο αυτό πλήθος και πού πηγαίνει τρέχοντας, ακόμη και τις μεσονύκτιες ώρες. Οι άνθρωποι που κυκλοφορούσαν ήταν όλων των ηλικιών, με μια ποικίλη ενδυματολογική εικόνα.

Είναι φανερό ότι η Τουρκία έχει σήμερα δυο πρόσωπα. Το ένα αναφέρεται στο Κοσμικό κράτος. Το άλλο στο παραδοσιακό καθεστώς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, στο οποίο επικράτησαν οι Αρχές του Ισλάμ και του Ισλαμικού τρόπου ζωής. Η διαφορά αυτή είναι ιδιαίτερα έκδηλη στο τρόπο ενδυμασίας. Νέες κοπέλες κυκλοφορούν με την μαντήλα, φορώντας παντελόνι, στην ίδια δε παρέα συνομήλικές τους φορούν μίνι φούστα με εφαρμοστά κολάν και ακάλυπτους τους ώμους. Αυτή ήταν η πρώτη εικόνα που αντίκρισα.

Ακολούθησε η επίσκεψή μου στο Φανάρι, στον Πατριαρχικό Ναό.

Το σύμβολο της αθάνατης και μηδέποτε δουλωμένης ρωμιοσύνης. Η καρδιά και η ψυχή της Ορθοδοξίας και του γένους μας. Απερίγραπτη συγκίνηση βλέποντας τον Πατριάρχη μας ανάμεσα στους εκπροσώπους της παγκόσμιας Ορθοδοξίας να ψάλουν το πολυχρόνιο Του, στην επέτειο της τριακονταετούς πατριαρχίας του. Του Πατριάρχη, που, για μας τους Ίμβριους και όσους αγαπούν την Ίμβρο, είναι ο Παππούς μας. Ευχήθηκα την μακροημέρευσή του.

Η εόρτια εκδήλωση με έφερε στα Θεραπεία. Κάποτε ήταν ένα προάστιο της Πόλης, όπου Ρωμιοί και Τούρκοι το επισκέπτονταν για πικ-νικ, τα περίφημα μαγκάλ. Τότε ήταν μια παραθαλάσσια εξοχή. Σήμερα είναι ένα παραθαλάσσιο σύγχρονο και πανάκριβο προάστιο, που κατοικείται από τους εύπορους Κωνσταντινουπολίτες. Όμως η μετάβαση από το Ιστορικό Κέντρο της πόλης προς το όμορο αυτό προάστιο, εγγίζει τα όρια της περιπέτειας. Μια διαδρομή ελάχιστων χιλιομέτρων διήρκεσε γύρω στην μιάμιση ώρα, σε δρόμους όπου χιλιάδες αυτοκίνητα κινούνται άναρχα χωρίς κανόνες προς κάθε κατεύθυνση. Όμως η ομορφιά της διαδρομής σε αποζημιώνει και ξεχνάς την ταλαιπωρία.

Και μετά ήρθε η σειρά των Πριγκηπόνησων.

Για πρώτη φορά επισκέφθηκα την Χάλκη και την Ιστορική Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Με κατάνυξη περπάτησα τους διαδρόμους και τις αίθουσες διδασκαλίας της Σχολής. Πόσα Ελληνόπουλα δεν μαθήτευσαν σ' αυτές και εξελίχθηκαν σε διακεκριμένους Επιστήμονες και Ιεράρχες! Η αίθουσα τελετών της Σχολής και η πλούσια βιβλιοθήκη της φανερώνουν το μεγαλείο και την ακτινοβολία αυτού του θρησκευτικού και Πνευματικού Ιδρύματος της Παγκόσμιας Ορθοδοξίας.

Με συγκίνηση άφησα την Χάλκη και συνέχισα το παράκτιο ταξίδι μου στην γειτονική Πρίγκηπο.

Εδώ συναντά κανείς το παράδοξο φαινόμενο, οι Τούρκοι επισκέπτες του νησιού, αν και είναι Μουσουλμάνοι, έρχονται να προσκυνήσουν έναν Ορθόδοξο Χριστιανικό Ναό. Το Άη Γιώργη τον Κουδουνά. Εκατοντάδες νέοι και νέες ανέβαιναν την ανηφορική διαδρομή που οδηγεί στον Ναό, περίπου ενός χιλιόμετρου, για να ζητήσουν την βοήθεια και την ευλογία ενός Χριστιανού Αγίου. Είναι μια τρανή απόδειξη ότι όλες οι μονοθεϊστικές θρησκείες κάπου συναντώνται και ενώνουν τους πιστούς. Δυστυχώς οι διάφορες εξουσίες είναι αυτές που προκάλεσαν και προκαλούν τα φονταμενταλιστικά φαινόμενα εχθροπάθειας που, ανέκαθεν έγιναν αιτία πολέμων και καταστροφών.

Στην Πρίγκηπο ένα ηλεκτροκίνητο μικρό λεωφορείο δέκα θέσεων, με οδήγησε στο μισογκρεμισμένο ξύλινο ορφανοτροφείο που εξακολουθεί να ορθώνει το ανάστημά του μέχρι σήμερα, καλώντας, όσους επιθυμούν και όσους μπορούν, να βοηθήσουν για να αποκατασταθεί δομικά. Είναι ένα εξαώροφο κτίριο, το οποίο είχε ανοικοδομηθεί το 1898 με μοναδικό δομικό υλικό το ξύλο. Ξύλινες είναι οι κολώνες που το στηρίζουν από τα θεμέλια μέχρι την οροφή, ξύλινα είναι τα δοκάρια των ορόφων, ξύλινοι είναι οι εξωτερικοί και οι εσωτερικοί τοίχοι. Το κτίριο σχεδιάστηκε από τον Γάλλο Αρχιτέκτονα Βαλορί για την εταιρία που διαχειριζόταν το γνωστό Όριεντ Εξπρές και προοριζόταν για Καζίνο ξενοδοχείου. Όμως η λειτουργία του εμποδίστηκε από τον Σουλτάνο Αβδούλ Χαμίτ το Β', ο οποίος αρνήθηκε να παραχωρήσει την σχετική άδεια. Τότε αγοράστηκε από την Ελένη Ζαρίφη, σύζυγο πλούσιου Τραπεζίτη της Κωνσταντινούπολης, η οποία το δώρισε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Το 1903 το κτίριο έγινε ορφανοτροφείο για περίπου 5800 Ελληνόπουλα της μειονότητας, από το 1903 έως το 1964, όταν αναγκάστηκε να κλείσει, θύμα κι αυτό των εντάσεων μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδος. Το Τουρκικό Δημόσιο το κατάσχεσε το 1997. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και επανέκτησε την κυριότητά του. Όμως η εγκατάλειψή του κτιρίου από το 1964 έφερε την μερική κατάρρευσή του. Σήμερα καταβάλλονται προσπάθειες από το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την αποκατάστασή του. Πρέπει να επισημανθεί ότι το κτίριο είναι η μεγαλύτερη στην Ευρώπη και δεύτερη στον κόσμο ξύλινη κατασκευή και επιβάλλεται η αποκατάστασή του για λόγους ιστορικούς, αρχιτεκτονικούς και τεχνικούς.

Δυστυχώς η τριήμερη παραμονή στην Πόλη τελείωσε και όπως κάθε φορά που την επισκέπτομαι, έτσι και τώρα έκανα μια ευχή. Να αξιωθώ να την επισκεφθώ και πάλι. Είναι η Πόλη της καρδιάς μου, η πόλη των μύθων και της ιστορίας, βαθιά μέσα ριζωμένη στον γενετικό μου κώδικα (DNA), αφού οι πρόγονοί μου κατάγονται από την ευρύτερη περιοχή της και κατέληξαν στην Ελλάδα με το προσφυγικό κύμα του 1922.

Αθηνόδωρος Συρόπουλος
Ταμίας - Νομ. Σύμβουλος Ι.Ε.Μ.Θ.

Εκδρομή στην Κωνσταντινούπολη

21-24 Οκτωβρίου 2021

Τον Οκτώβριο του 2021 πραγματοποιήθηκε εκδρομή της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας Θράκης στην Κωνσταντινούπολη με αφορμή τη συμπλήρωση των τριάντα χρόνων Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου. Μοιάζει απλά ένα ακόμη ταξίδι στην Πόλη, ένα ακόμη ταξίδι των Ιμβρίων. Ωστόσο, αν το αναλύσουμε θα συνειδητοποιήσουμε ότι η συγκεκριμένη εκδρομή είχε πολύ μεγάλη σημασία.

Ο πρώτος από τους δύο λόγους που δεικνύουν τη σημασία αυτού του ταξιδιού είναι ο εορτασμός των τριάντα χρόνων Πατριαρχίας του Ιμβρίου Πατριάρχη. Ειδικότερα, η επίσκεψη των Ιμβρίων στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και η παρουσία τους στην τέλεση της λειτουργίας αποδεικνύουν αν μη τι άλλο τη θέλησή τους να «γιορτάσουν» μαζί με τον Οικουμενικό Πατριάρχη τη συμπλήρωση των τριάντα χρόνων Πατριαρχίας Του και να Του ευχηθούν έτη πολλά. Με την παρουσία τους αυτή οι εκδρομείς της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας Θράκης έδειξαν τον σεβασμό και την αγάπη τους προς το πρόσωπο του Παναγιωτάτου, αλλά και την ευγνωμοσύνη τους για τα όσα έχουν επιτευχθεί με τη συμβολή Του για όλον τον Ορθόδοξο κόσμο, αλλά και πιο συγκεκριμένα για τη μονάκριβη πατρίδα τους την Ίμβρο, γνωρίζοντας μάλιστα πως έπεται συνέχεια.

Ο δεύτερος λόγος που προσδίδει ιδιαίτερη σημασία σε αυτήν την εκδρομή είναι η συμμετοχή των νέων Ιμβρίων. Προκαλεί ιδιαίτερη χαρά το γεγονός πως οι μισοί συμμετέχοντες ήταν Ίμβριοι νεαρής ηλικίας, διαμένοντες στη Θεσσαλονίκη, οι οποίοι παρά

το γεγονός ότι έχουν επισκεφτεί στο παρελθόν την Κωνσταντινούπολη τουλάχιστον μία φορά, εξαρχής έδειξαν το άμετρο ενδιαφέρον τους για το εν λόγω ταξίδι.

Αυτό όμως που μας δείχνει το ενδιαφέρον και η συμμετοχή αυτή των νέων Ιμβρίων είναι η θέλησή τους να είναι ενωμένοι και να συμμετέχουν στις δράσεις της Ένωσης οποιεσδήποτε και αν είναι αυτές έχοντας πάντα ως κοινό παρονομαστή την αγάπη για την Ίμβρο και την αγάπη για τους συμπατριώτες τους. Η αγάπη αυτή των νέων Ιμβρίων που εξελίσσεται σε παρέα και κατ' επέκταση σε αδελφικότητα είναι αυτό που πρέπει πρωτίστως να κρατήσουμε από αυτό το ταξίδι. Ο εορτασμός για τη συμπλήρωση των τριάντα χρόνων Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη, η επίσκεψη στην Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης, οι βόλτες στο Πέρα, στο Γαλατά, στα Θεραπειά και στην Πρίγκιπο συμπεριέλαβαν μία έκφραση: «από κοινού». Η έκφραση αυτή είναι που θα αποτελέσει την κινητήριου δύναμη των νέων Ιμβρίων και σήμερα και αύριο για να επιτύχουν μαζί τους στόχους των απανταχού Ιμβρίων.

Εν ολίγοις, η συμμετοχή αυτή των νέων μας δείχνει την υφιστάμενη τάση των Ιμβρίων για ενότητα και συσπείρωση, όχι μόνον για επιθυμία περί κοινής διασκέδασης αλλά και για πεποίθηση ότι πρέπει να αγωνιζόμαστε όλοι για την Ίμβρο, γεγονός που προδήλως μας κάνει να ονειρευόμαστε ένα λαμπρό μέλλον για την πατρίδα μας.

Γεώργιος Σταματίδης
Γενικός Γραμματέας Νεολαίας ΙΕΜΘ

Επίσκεψη της Ιμβριακής Ενώσεως Μακεδονίας - Θράκης στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης

Την Ιερά Θεολογική Σχολή επισκέφθηκε το Προεδρείο της Ιμβριακής Ενώσεως Μακεδονίας Θράκης μαζί με μέλη της, υπό την ηγεσία του Προέδρου, Άρχοντος Οστι-αρίου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας κ. Παύ-λου Σταματίδη.

Οι επισκέπτες έγιναν δεκτοί από τον Καθηγούμε-νο, Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Αραβισσού κ. Κασσιανό, ο οποίος τους καλωσόρισε στο ιερό καθίδρυμα του Οικου-μενικού Πατριαρχείου, το οποίο ανέδειξε σπουδαίους εκκλησιαστικούς άνδρες, μεταξύ των οποίων και τον Πα-ναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίο. Μάλιστα με αφορμή την επέτειο της τριακονταετηρίδος από της αναρρήσεώς του στον Οικουμενικό Θρόνο, ο Καθηγούμενος ευχήθηκε ο Θεός να του χαρίσει μακρο-ήμερευση και να τον αξιώσει να δει την επαναλειτουρ-γία της Σχολής. Ο Πρόεδρος της ΙΕΜΘ προσέφερε στον Καθηγούμενο της Σχολής δύο βιβλία για τη βιβλιοθήκη της Σχολής, «Οι Εκκλησίες και τα Ξωκλήσια της Ίμβρου» και «100 Λέξεις για τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθο-λομαίο, τον Ίμβριο» και εξέφρασε τη βεβαιότητα του για το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης

Κατόπιν, οι επισκέπτες ξεναγήθηκαν στους χώρους της Σχολής και παρακάθησαν στην προς τιμήν τους πα-ρατεθείσα τράπεζα.

Η ΙΜΒΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

1821 - 1828

Όταν επαναστάτησαν οι Έλληνες στα 1821, τα περισσότερα νησιά του Αιγαίου, ξεσηκώθηκαν κι εκείνα, άμα ακούστηκαν οι επιτυχίες των επαναστατών, την πρώτη χρονιά. Οι κάτοικοι της Ίμβρου όμως, δεν έλαβαν καθόλου μέρος στα κινήματα των άλλων νησιωτών, πρώτα γιατί δεν είχαν καθόλου ναυτικό και το σπουδαιότερο τους συγκρατούσε ο φόβος επιδρομής από την Ανατολή, και εκτός από αυτά, το νησί θα αποτελούσε τον πρώτο στόχο επιθέσεως του Τουρκικού στόλου, μόλις έβγαινε από τα στενά. Και εκτός που δεν είχαν ούτε προετοιμασία ούτε όπλα οι φτωχοί νησιώτες, και οι άνθρωποι που διοικούσαν τότε τα χωριά, ο Κωνσταντίνος Κώστογλου και ο γιός του Δημήτριος Λογοθέτης, από την Παναγία, ο Στρατήγαρος από τον Άγιο Θεόδωρο, ο Λινάρδος ή Λεονάρδος από το Κάστρο, ο Λαζαρής από το Γλυκύ, οι πρόκριτοι από το Σχοινούδι κι από τα Αγρίδια, μαζεύτηκαν στο Κάστρο, στη Μητρόπολη, στις αρχές του Αυγούστου του 1821. Ο Μητροπολίτης, Νηφόρος ο Τσελεπής, κάλεσε εκεί και τον μουδίρη του νησιού Χαβούζ αγά, τον κατή και τους σπουδαίους εντοπίους τούρκους, τους Χαρβαλάδες από την Παναγία και τον Αχμέτ Τσαούς, μεγαλοκτηματία στο Ευλάμπιο. Ο γερό - Δεσπότης, συνέστησε σε όλους να αλληλουποστηριχθούν σε κάθε δύσκολη στιγμή, δηλαδή οι μεν Τούρκοι κάτοικοι και αρχαί να υποστηρίξουν τους Χριστιανούς σε περίπτωση που θα ήρχονταν στο νησί τουρκικά καράβια, ή ανατολίτες άτακτοι, οι δε Χριστιανοί θα υποστήριζαν τους Τούρκους, αν έβγαιναν επαναστάτες ή κουρσάροι Έλληνες. Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση αυτή ωρκίστηκαν πως θα φυλάξουν τις υποσχέσεις τους, και πραγματικά όλοι φανήκαν συνεπείς, καθώς θα δούμε στη συνέχεια.

Στις αρχές του Οκτώβρη του 1821, παρουσιάστηκαν στα νερά της Ίμβρου, πολλά επαναστατικά καράβια έτυχε δε να έχουν συγκεντρώσει τα δέκατα της παραγωγής της χρονιάς εκείνης, σιτάρια, κριθάρια, όσπρια κλπ στις αποθήκες στο Κάστρο και στην αλυκή, άλλες χρονιές ο Αγάς λάβαινε διαταγή και πουλούσε τα προϊόντα της δεκάτης στους εμπόρους, εκείνη δε τη

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΔΡΟΣΟΥ ΑΚΡΙΤΑ	Έλα νά φύγουμε (ποίημα)
ΑΘ. ΣΠΟΡΟΥ	Άναμορφωτική προσπάθεια (άρθρο)
ΑΛ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗ	Ή Ίμβρος στην Έλλ. επανάσταση (ιστορία)
Γ. ΚΟΛΟΜΠΗ	Είς την μετάστασιν της παρθένου (ποίημα)
Π. Κ. ΚΩΝΣΤΑ	Ή λίμνη της Ταγκανίκας (αφήγημα)
Π. ΜΑΝΙΑ	Άς πάψουμε στεναχωρούμενοι (μελέτη)
Α. Κ. Ζ.	Ή Κοίμηση της Θεοτόκου (σημείωμα)
ΧΡ. Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ	Ή ιστορία του «μαγικού τάπητος Καρλέττου» (αφήγημα)
ΑΛ. ΣΧΟΙΝΟΥΔΙΩΤΗ	Άλώνισμα (ποίημα)
ΓΑΛ. ΣΑΡΑΝΤΗ	Δομάτιο 25 (διήγημα)
ΗΛ. ΜΗΝΙΑΤΗ	Είς την Κοίμησην της Θεοτόκου (λόγος)
Α. ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ	Ότι ό θάνατος της Θεομήτορος (ποίημα)

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

Σημειώματα—Κοινωνικά Νέα—Πληροφορίες

ΥΙΛ 3

ΑΓΟΥΣΤΟΣ 1949

ΣΑΥΙ 27

χρονιά διατάχθηκε να τα συγκεντρώσει στα δυο αυτά μέρη, γιατί θα έρχονταν κυβερνητικά πλοία να τα έπαιρναν. Και στην αλυκή υπήρχαν τότε αποθήκες, εκεί που σήμερα την τοποθεσία τη λένε «Μαγαζιά». Μόλις πλησίασαν τα επαναστατικά πλοία στο Κάστρο και στη στεργιά οι πρώτοι ένοπλοι, ο κόσμος σκόρπισε και ο Δεσπότης με λίγους Καστρινούς πήγε στο λιμάνι και είπε στον αρχηγό των ενόπλων, πως αν πειράξουν τους Τούρκους, θα πάθουν όλοι οι Χριστιανοί. Και οι επαναστάτες, άδειασαν τις αποθήκες από τα γεννήματα, χωρίς να πειράξουν κανένα. Το ίδιο έκαμαν και στην Αλυκή. Τα δέκατα που προορίζονταν ίσως για τα τουρκικά στρατεύματα του στενού, φορτώθηκαν στα πλοία των επαναστατών, ο Αγάς όμως έπρεπε να στείλη καρπό στα Κάστρα, σύμφωνα με τη διαταγή που είχε και ο κόσμος υποχρεώθηκε να δώσει δυο φορές δέκατο.

Τον ίδιο χρόνο, τον χειμώνα, πλοιάρια Τρικκεριώτικα ήλθαν στο Μορτάρι, και οι ναύτες ανέβηκαν στ' Αγκρίδια και γύμνωσαν τα σπήτια από ρουχικά, κυρίως στρώματα παπλώματα, κουβέρτες κλπ. Υποχρέωσαν δε τους Αγκριδιανούς και τα έφεραν έως την θάλασσα και αφού τους έδωκαν και τρόφιμο και σφάγια, έφυγαν χωρίς να κακοποιηθή κανείς. Το ίδιο έγινε και στο Σχοινούδι τον Μάρτη του 1822, από ψαριανούς ναυτικούς, που φόρτωσαν τα πλοιάριά τους αιγοπρόβατα.

Οι προσεγγίσεις αυτές των επαναστατικών πλοιαρίων, ανάγκασαν τους υπαλλήλους και τους προκρίτους του νησιού, να ζητήσουν την ενίσχυση της φρουράς. Πράγματι ήλθαν 100 στρατιώτες τον Απρίλη του 1822 και σκόρπισαν στα παραλία, οι περισσότεροι όμως έμειναν στο Γλυκύ, μαζί με τον αρχηγό και τους έτρεφαν οι Γλυκιανοί.

Το πρώτο αίμα

Ο ερχομός της μικρής φρουράς, δεν εμπόδισε τα Τρικκεριώτικα πλοιάρια να ξαναέλθουν το καλοκαίρι του 1822 στην Ίμβρο. Περισσότερα από 40 ήλθαν στον Κάρδαμο, με σκοπό να ξεγυμνώσουν και το Γλυκύ, που το θεωρούσαν τότε πλουσιώτερο χωριό. Ο κόσμος μόλις τα είδε να πλησιάζουν σκόρπισε στο εσωτερικό. Οι Τρικκεριώτες έπιασαν ταμπούρια στον Κάρδαμο, ίσως από φόβο μήπως τους επιτεθούν από το Κάστρο, ενώ το περισσότερο μέρος της φρουράς του Γλυκέος κατέβηκε στη Παναγία, για να υπερασπίση εν ανάγκη τους υπαλλήλους και τας οικογενείας των. Οι Γλυκιανοί με ότι μπορούσαν να πάρουν, άδειασαν το χωριό και γύρισαν προς τις λαγκαδιές

του Αγίου Κηρύκου, ενώ ο αξιωματικός με τους στρατιώτες που έμειναν, θεώρησε καλό να τραβηχτή στο βουνό του Αγίου Αθανασίου. Το Γλυκύ έμεινε στο έλεος των ναυτικών οι οποίοι άρχισαν να γυμνώνουν τα σπήτια.

Σε ένα σπίτι βρήκαν ένα παιδάκι, που αργότερα έγινε από τους προύχοντες του Γλυκέος, τον Γεδεών. Κάποιος το ρώτησε

που κρύφτηκαν οι πλούσιοι Γλυκιανοί και το παιδί, ίσως από σκοπό να τους κάμη να παραιτηθούν από την αναζήτηση των χωριανών του, τους είπε πως κατέφυγαν μέσα στον Άϊ-Θανάση, στη κορυφή του βουνού όπου βρίσκεται το εξωκκλήσι. Οι επαναστάτες με την ελπίδα πως θα βρουν και χρήματα, άρχισαν να ανεβαίνουν προς το βουνό. Ο αξιωματικός της φρουράς εν τω μεταξύ, είχε καταφύγει μέσα στο εξωκκλήσι αυτό και ξεκουράζονταν με τους λίγους στρατιώτες του, μη υποθέτοντας ποτέ, πως οι επαναστάτες θα αποφάσιζαν να ανέβουν στο βουνό. Και ξαφνικά βρέθηκαν κυκλωμένοι από τους επαναστάτες, που έφτασαν στη κορυφή με οδηγό τον μικρό Γεδεών. Έξι στρατιώτες και ο αρχηγός, μπήκαν μέσα στο εξωκκλήσι και έκλεισαν την πόρτα, ενώ οι περισσότεροι σκόρπισαν στη βουνοκορυφή κατά τον Προφήτη Ηλία. Οι επαναστάτες πολιόρκησαν το εξωκκλήσι, ενώ τρεις από αυτούς άρχισαν να κυνηγούν ένα στρατιώτη, που πήρε τον κατήφορο κατά τη νοτινή πλευρά, σηκώνοντας ένα σάκκο στον ώμο. Με την ιδέα πως ο σάκκος είχε μέσα χρήματα, δεν σταμάτησαν το κυνηγητό στους απόκρημνους κατηφόρους, παρά μόνον στο χαμήλωμα του βουνού, που άρχιζε το δασωμένο μέρος της λαγκαδιάς. Εκεί τον έφτασαν τον στρατιώτη και ενώ γύριζε να χωθή στο κλαδερό για να ξεφύγει, ένας από τους ναύτες έριξε το μαχαίρι του και τον χτύπησε ανάμεσα στους δυο ώμους του. Ο στρατιώτης λέγονταν Χασάνης και έμεινε εκεί νεκρός. Και έως σήμερα το μέρος αυτό το λένε οι Γλυκιανοί από τότε «Τούρκο» ή «Χασάνη απογύρισμα».

Οι άλλοι που πολιορκούσαν το εξωκκλήσι, με την ιδέα πως όλοι οι θησαυροί των Γλυκιανών βρίσκονται μέσα, προσπαθούσαν να σπάσουν την πόρτα, ενώ οι στρατιώτες από μέσα αντιστέκονταν. Από πυροβολισμό των στρατιωτών τραυματίστηκε ένας ναύτης, που είχε ανεβή στη στέγη, και οι άλλοι αποφάσισαν να βάλουν φωτιά και άμα ο καπνός άρχισε να μπαίνει από την πόρτα, οι στρατιώτες παραδόθηκαν. Οι επαναστάτες αφού τους έδεσαν, βλέποντας πως τίποτε δεν βρίσκονταν μέσα στο εκκλησάκι τους φόρτωσαν τον λαβωμένο και κατέβηκαν στον Κάρδαμο, με την απόφαση να τουφεκίσουν τους αιχμαλώτους Τούρκους. Μερικοί όμως από τους κρυμμένους κατοίκους του Γλυκέος, είδαν που κατέβαζαν τους αιχμαλώτους και έδωσαν είδηση και στη Παναγία και στο Κάστρο

Το Σχινόυδι, ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της Τουρκίας μέχρι το 1964

Το λιμάνι στο Κάστρο

Κάστρο, η πρώτη πρωτεύουσα της Ίμβρου

Πέντε χιλιόμετρα από το λιμάνι, είναι το Ευλάμπιο

Ίμβρος - Η οδός αγοράς προς το χωριό Παναγιά

στον Δεσπότη. Ο Νικηφόρος αν και ήταν κατάκοιτος, διάταξε και τον έβαλαν σ' ένα πρόχειρο φορείο, και ο παππός με δυο τρεις άλλους τον πήγαιναν στον Κάρδαμο, ενώ συγχρόνως έφταναν ο Χαρδάλ Αγάς με τον Κ. Κώστογλου, για να μεσολαβήσουν μαζί με τον Δεσπότη και σώσουν τους αιχμαλώτους. Ο Δεσπότης μέσα στο φορείο και οι άλλοι λίγοι που ακολουθούσαν, έκαμαν εντύπωση στους επαναστάτες, και τους έφεραν αμίλητοι στον αρχηγό, που κάθονταν στα βράχια στον Κάρδαμο, και είχαν κάμει την απόφαση να τουφεκίσουν τους έξ αιχμαλώτους.

Θέλω να μου δώσετε αυτούς τους στρατιώτες που πιάσατε, καπετάνιε, είπε ο Δεσπότης, μέσα από το φορείο. Γι' αυτό ήλθα.

Μα Παπούλη μου, μας λάβωσαν ένα ναύτη και ξεψυχά...

Πόλεμος, θα χτυπηθούν και άνθρωποι.. μα όχι και να χαθή όλος ο κόσμος ενός νησιού. Γιατί άμα τουφεκίσετε τους έξ στρατιώτες, και μαθευτή στην Ανατολή, εκείνοι που θα έλθουν από κει, θα χαλάσουν όλο τον κόσμο του νησιού· και μόνον οι στρατιώτες που είναι εδώ, μόλις φύγετε θα κάμουν αρχή και θα μας πάρете στον λαιμό σας. Είδατε πως ο κόσμος εδώ σκορπά στον παραμικρό κίνδυνο ούτε για αντίσταση είμαστε, ούτε για επανάσταση. Καπετάνιε, δώσε μου τους Τούρκους...

Καπετάνιε, είπε ο Χαρδάλ Αγάς, είμαι και εγώ Τούρκος Ίμβριώτης και σε παρακαλώ να μας δώσης τους αιχμαλώτους. Και ορκίζομαι πως όσο είμαι ζωντανός, δε θα πειραχτή κανένας Χριστιανός στο νησί. Αλλιώς δεν δίνω εγγύηση... κακό θα γίνη...

Λύστε τους Τούρκους, να φύγουν... είπε στους ναύτες του, ο καπετάνιος. Βάζετε γρήγορα μεσ' τα καίκια ότι έχετε και θα φύγουμε, και αφού φίλησε το χέρι του Δεσπότη, έσφιξε και του Χαρδάλ Αγά, μπήκε στη βάρκα, ενώ οι άλλοι φόρτωναν τα όσα είχαν πάρει από τα Γλυκιανά σπίτια.

Έτσι γλύτωσαν οι αιχμαλώτοι Τούρκοι, μα τούτο έγινε αιτία να συνδεθούν καλλίτερα με τους Χριστιανούς κατοίκους οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες στο νησί.

Η καταστροφή της Σαμοθράκης

Στη Σαμοθράκη, από τον πρώτο χρόνο (1821) οι κάτοικοι αρνήθηκαν να πληρώσουν τον φόρο στον Τούρκο εισπράκτορα. Τον Απρίλη του 1822, ο Αγάς της Ίμβρου, διατάχτηκε να στείλη άνθρωπο από την Ίμβρο, για να εισπράξει τους φόρους από τους Σαμοθρακίτες, και κατάλληλος θεωρήθηκε ο Δημ. Λογοθέτης, γιός του Κώστογλου. Τον Απρίλη πήγε, μα οι Σαμοθρακίτες αρνήθηκαν να πληρώσουν, ο Λογοθέτης τους μίλησε και τους διηγήθηκε και τι έγινε στην Ίμβρο, και πως υπήρχε φόβος να καταστραφούν τα μικρονήσια, που δεν είχαν δικά τους καράβια για να γλυτώση ο κόσμος σε ώρα ανάγκης. Μα οι Σαμοθρακίτες δεν άκουαν τίποτε. Κάποιος Σαμιώτης που βρίσκονταν εκεί, τους παρακινούσε να επαναστατήσουν να σφάξουν τους λίγους Τούρκους που ήταν εκεί και να πάρουν τα κτήματά τους, γιατί τα Τουρκικά καράβια δεν θα βγουν ποτέ από τα στενά. Οι Σαμοθρακίτες πίστεψαν στον Σαμιώτη, και άμα έφυγε ο Λογοθέτης που τους συγκρατούσε από τέτοιες πράξεις, σκότωσαν τον Τούρκο εισπράκτορα που πήγε τον Αύγουστο, και κήρυξαν επανάσταση.

Στα μέσα Αυγούστου διατάχτηκαν οι στρατιώτες που ήταν στην Ίμβρο, να ετοιμαστούν για να πάνε στη Σαμοθράκη. Χίλιοι άτακτοι (Ζείμπέκοι) βγήκαν με βάρκες στα Καλάμια για τη Σαμοθράκη, και ετοιμάστηκαν να αρχίσουν από την Ίμβρο τις λεηλασίες. Μα η επέμβαση του Χαρδάλ Αγά και των άλλων Τούρκων υπαλλήλων και προ πάντων των αξιωματικών του τακτικού στρατού της Ίμβρου, έσωσε το νησί από τη καταστροφή, άλλως θα πάθαινε τα ίδια της Σαμοθράκης, όπου έγινε γενική σφαγή και ερήμωση του νησιού, τη 1 του Σεπτεμβρίου του 1822, όπως λέγει και το τραγούδι:

Τη πρωτοσταυρινίτσα μια Τρίτη το πουρνό
Επρόβαλαν οι Τούρκοι απάν' απ' το βουνό...

Και η μεν Ίμβρος γλύτωσε γιατί έτυχε να βρίσκον-
ται φρόνιμοι προύχοντες και τολμηρός Δεσπότης
ενώ οι Σαμοθρακίτες δεν άκουσαν τους προεστούς
των και τον Λογοθέτη, παρασύρθηκαν από τον Σα-
μιώτη και έπαθαν καταστροφή.

Η επιδρομή του 1827. Αιχμαλωσία γυναικών

Από το 1823, οι εμφύλιοι πόλεμοι των επανα-
στατών, ανάγκασαν τα ναυτικά πλήθη να επιδοθούν
στη πειρατεία, και επιχειρούσαν επιδρομές στα πα-
ράλια της Ανατολής και στα νησιά. Οι επιδρομές αυ-
τές έδιναν μια ενασχόληση και προμήθεια τροφίμων
στους ναύτες (Παπαρρηγόπουλος, «Αρχή πειρατεί-
ας» 1823).

Στα χρόνια αυτά από τα 1823 έως τα 1827, έγιναν
πολλές επιδρομές επαναστατικών πλοιαρίων στην
Ίμβρο, στον Μπουρνιά, Ψαρόλακκο, Κόκκινα κ.α. που
περιορίζονταν σε αρπαγές αιγοπροβάτων και ρου-
χικών. Αλλά όταν στα 1827, οι ηνωμένοι στόλοι της
Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας, κατάστρεψαν τον Τουρ-
κοαιγυπτιακό στο λιμάνι του Ναυαρίνου, το Αιγαίο
έμεινε αφύλαχτο και τα επαναστατικά καράβια βγή-
καν και έως τα μακρυνά νησιά. Τότε ήλθαν και στην
Ίμβρο, τον Οκτώβριο ανήμερα του Αγίου Δημητρίου,
μεγάλα επαναστατικά καράβια με ναύαρχο κατά την
παράδοση τον Τομπάζη, και ζητούσαν να αιχμαλωτί-
σουν τους Τούρκους, στρατιώτες και πολίτες του νη-
σιού. Μόλις φάνηκαν τα καράβια να πλησιάζουν στο
Κάστρο, έγινε φανερό από το μέγεθος πως δεν ήσαν
άτακτα πειρατικά πλοίαρια, αλλά στόλος τακτικός.
Οι Τούρκοι και φοβήθηκαν αλλά και ητοιμάστηκαν
να αντισταθούν. Ο Δεσπότης Νεόφυτος είχε αποθά-
νει, ο διάδοχός του Ιωσήφ, δεν είχε έλθει στο νησί και
ο πληθυσμός είχε καταφύγιο τον Γέρο-Κώστογλου
και τον γιό του Δημ. Λογοθέτη, που ήταν και αντι-
πρόσωπος του Δεσπότη. Οι Τούρκοι τρομαγμένοι δεν
ήξευραν τι να κάμουν, γιατί στρατιώτες είχαν μείνει
λίγοι και κάθε αντίσταση θα ήταν επιζήμια. Μα και
να παραδοθούν ήταν αδύνατο... Κανείς άλλως τε δεν
ήξευρε και τον σκοπό του ερχομού των καραβιών.

Το βράδυ, ενώ τα καράβια αγκυροβολούσαν στο
Κάστρο, οι τούρκικες οικογένειες, εν όλω τριάντα
οκτώ, και 50 περίπου στρατιώτες, κατέφυγαν στο
Μοναστήρι του Αγίου Κωνσταντίνου, αποφασισμένοι
να αντισταθούν. Οι χριστιανοί κάτοικοι έφυγαν στα
βουνά με τις οικογένειές τους, κυρίως οι πλούσιοι.
Από τα καράβια δεν βγήκαν εκείνο το βράδυ, μα πολύ
πρωί, άρχισε η αποβίβαση. Από το βράδυ, είχε πάγει
μαζί με τους Τούρκους για να σκεφθούν τι έπρεπε
να γίνη ο Δημήτριος Λογοθέτης. Μα οι Τούρκοι δεν
τον άφησαν να φύγει τη νύχτα και τον κράτησαν για
παρηγοριά. Και όταν την αυγή άρχισαν να βγαίνουν
οι αντάρτες ο γερό-Κώστογλου, ανησύχησε και πήγε
και εκείνος στο Μετόχι να δη για τον γιό του. Μα οι
Τούρκοι τον εκράτησαν κ' εκείνον, γιατί σ' αυτούς εί-
χαν μια ελπίδα. Δυο καλόγηροι, δυο προύχοντες και
τέσσαρες υπηρέτες του Μοναστηριού ήταν μόνον
Χριστιανοί και 150 περίπου Τούρκοι, άνδρες - γυναι-
κες, αποκλεισμένοι στο Μετόχι.

Οι επαναστάτες βγήκαν στο Κάστρο, περισσότε-
ροι από 200 όλοι καλά αρματωμένοι. Οι περισσότε-
ροι τράβηξαν για τη Παναγία και πήραν οδηγό τον
Καστρινό προεστό Λινάρδο, για να τους δείξει του
Κώστογλου το σπήτι, ενώ άλλοι έπιασαν τους δρό-
μους για το Γλυκύ. Εκείνοι που πήγαν στη Παναγία,
είχαν διαταγή να πολεμήσουν με τους Τούρκους,
εάν εύρισκαν αντίσταση ή αν δεν αντιστέκονταν να
τους κατεβάσουν όλους στο Κάστρο. Ο υπαρχηγός,
είχε την διοίκηση των επαναστατών που πήγαν στη
Παναγία, γιατί ο ναύαρχος δεν βγήκε από το πλοίο.
Μα όταν έφτασαν στη Παναγία ούτε Τούρκους, ούτε
Χριστιανούς βρήκαν. Τους πήγε ο Λινάρδος στου Κώ-
στογλου στο σπήτι, όπου βρήκαν τη γυναίκα του, τη
κυρά Παλογίνα. Της είπαν πως ήλθαν για να αιχμα-
λωτίσουν και εν ανάγκη να σφάξουν τους Τούρκους
και να ελευθερώσουν το νησί. Και η κυρά Παλογίνα
απάντησε στον αρχηγό:

- Πριν σφάξετε τους Τούρκους, να σφάξετε
εμάς! Μα να έλθεις με λίγους μαζί μου, να σου
πάγω στους Τούρκους και στον Κώστογλου,
μόνο όσο να γυρίσουμε οι στρατιώτες σου να
μη πειράξουν τα σπήτια του χωριού, είπε η
Κωστογλίνα.
- Καλά, κυρά, θα γίνη όπως θέλεις. Τίποτε δεν
θα πειράξη κανείς. Μα εγώ θα πάρω μαζί μου
είκοσι παλληκάρια, γιατί μπορεί να μας χτυ-
πήσουν.
- Πάρε και γρήγορα ακολούθα με· και η κυρά
Παλογίνα ανέβηκε στο μουλάρι και ωδήγησε
το μικρό σώμα με τον αρχηγό τους στο Με-
τόχι, ενώ οι άλλοι έμειναν στα υψώματα των
ανεμομύλων της Παναγίας με τα τουφέκια
στο χέρι.
- Στο δάσος του Μετοχιού τους σταμάτησε.
- Θα μένετε εδώ και εγώ θα χτυπήσω τη πόρτα
του Μετοχιού, τους είπε· θα βγη ο Κώστας με
τον Δημήτρη και ο Αγάς με τον Χαρδάλη και
μιλήστε. Μα αν χυθή αίμα, πρώτα να χυθή το
Χριστιανικό... Και προχώρησε προς την είσο-
δο του Μοναστηριού, αφήνοντας τους αντάρ-
τες στο δάσος.

Στο χτύπημα της πόρτας, πρόβαλαν από τα παράθυρα οι καλόγηροι. – Δεν έχουν κακό σκοπό οι άνθρωποι, είπε η κυρά Παλογίνα. Να βγουν έξω ο Κώστας και οι Αγάδες να μιλήσουν. Περιμένει ο καπετάνιος στο δάσος.

Ο Κώστος, ο Λογοθέτης, οι καλόγηροι, ο Αγάς, και ο Χαρδάλ, βγήκαν και πήγαν στο δάσος. Άρχισαν συμφωνίες. Μα ο αρχηγός δεν μπορούσε να κάμει τίποτε χωρίς τη γνώμη του ναυάρχου. – Θα πάμε μαζί στο Κάστρο όλοι και εκεί συμφωνείτε με τον ναύαρχο, τους είπε· και αν δεν συμφωνήσετε, σας ορκίζομαι πως θα σας φέρω πάλι εδώ και ύστερα θα γίνη ό,τι διατάξη ο ναύαρχος..

Σε λίγο τα καλογερικά άλογα, έφεραν δέκα καβαλλάρηδες στο λιμάνι, ενώ οι αντάρτες έμειναν στο δάσος και οι οικογένειες στο μοναστήρι περίμεναν με αγωνία. Στο Λιμάνι, επάνω στα βράχια έγινε η συμφωνία με τον ναύαρχο της μοίρας, ακριβώς το μεσημέρι. – Δεν θέλω να κάμω αιματοχυσία στο νησί, είπε ο ναύαρχος· μα το νησί σας δεν έπαθε καμιά ζημία ως τώρα, ενώ τα άλλα μέρη καταστραφήκαν. Χιλιάδες πρόσφυγες Χριστιανοί δεν έχουν ούτε ψωμί, ούτε ρούχο, ενώ σεις τα έχετε όλα. Ψυχές δεν χάθηκαν ενώ αλλού ολόκληρα χωριά ρήμαξαν. Θέλω από το νησί 200 χιλιάδες γρόσια, πολεμικό φόρο. Και τον θέλω από τους Χριστιανούς και Τούρκους.

Το ποσό ήταν μεγάλο, πολύ μεγάλο, για κείνα τα χρόνια. Τέλος ο ναύαρχος δέχτηκε και έκλεισε η συμφωνία για 140 χιλιάδες γρόσια, σε είκοσι μέρες και έως ότου συναχθούν και μετρηθούν, τα καράβια θα γύριζαν στα νερά της Ίμβρου· μα ο ναύαρχος ήθελε και ομήρους, να έχη στο καράβι του μέσα ανθρώπους Τούρκους και Χριστιανούς για να είναι σίγουρος πως θα γίνη η είσπραξη του ποσού.. Μα στο ζήτημα των ομήρων όλοι σταμάτησαν· ποιός θα δέχονταν θεληματικά να μένη αιχμάλωτος στα επαναστατικά καράβια; Και αν έρχονταν Τουρκικός στόλος, έστω και λίγος, ή αν έπιανε τρुकυμία και φεύγαν τα καράβια στα νοτινά μέρη, τι θα γίνονταν οι αιχμάλωτοι; Τότε φάνηκε η φιλοπατρία του Λογοθέτη. Βλέποντας πως ο ναύαρχος ήταν αμετάπειστος στο ζήτημα των ομήρων είπε :

- Καπετάνιε, μη γυρεύεις Τούρκους ομήρους. Εγώ θα σου δώσω γυναίκες και κοπέλλες Χριστιανές, από τις καλλίτερες οικογένειες, και πρώτα τη δική μου γυναίκα και το παιδάκι μου, επτά χρονών, και άλλες επτά οκτώ. Διάταξε μόνο να μπουν οι ναύτες στα καράβια για να ησυχάση λίγο ο κόσμος και εγώ το βράδυ θα σου φέρω ομήρους· Στο αναμεταξύ Τούρκοι και Χριστιανοί θα φροντίσουμε να

εξοικονομήσουμε τον πολεμικό φόρο που μας ρίξατε, όσο μπορούμε γρηγορότερα..

- Σύμφωνα, είπε ο ναύαρχος. Εμπιστευθήτε σε μένα τις γυναίκες. Θα μένουν όλες μαζί στο δικό μου καράβι, και σεις φροντίσατε για τα χρήματα. Και έδωκε διαταγή να ειδοποιηθούν οι ναύτες να μπουνε στα καράβια.

Βασιλεύοντας ο ήλιος όλοι οι ναύτες ήταν μέσα στα πλοία, ενώ οι προύχοντες των χωριών με τον Λογοθέτη παράδινον στον ναύαρχο δέκα γυναίκες. Η παράδοση δεν μας λέγει τα ονόματα όλων αυτών των ομήρων, και στο τραγουδάκι που μας διέσωσε από εκείνη την εποχή, εκτός από τη γυναίκα του Λογοθέτη, την Περμαθούλα, αναφέρονται και άλλα ονόματα, αγνώστων οικογενειών· οι σχετικοί στίχοι που σώζονται από το τραγούδι της εποχής είναι :

Πήρανε την Περμαθούλα
τη καλονοικοκυρά
και την είχαν στο καράβι
ως να φέρουν τον παρά.
Της εδώσαν τον Γεωργάκη
για να έχη συντροφιά,
και μαζί τους την Πανώρια
του γερό Χατζή-Παπά.
Πήρανε και το κοκόνι
και το είχαν τσιμπουκτσή,
πήρανε και τη Μαρία
και την είχαν κεραστή!
Πήρανε και την Ελένη
του Χατζηθεοδωρή,
και εκάμνανε παρέα
νύχτες μέρες και αυγή!...

Σε είκοσι μέρες, Τούρκοι και Χριστιανοί μάζεψαν ότι ήταν δυνατό να βρεθή στο νησί ρευστό χρήμα, φλουριά, χρήματα και χρυσαφικά των εκκλησιών κλπ. Όλα έπιαναν περίπου 80 χιλιάδες γρόσια (800 χρυσές λίρες). Το ποσό το μέτρησε στον ναύαρχο ο Λογοθέτης, λέγοντας πως άλλο χρήμα δεν βρίσκεται στο νησί. Και ήταν αλήθεια. Ο ναύαρχος, ελευθέρωσε τις γυναίκες και έφυγε, ενώ Τούρκοι και Ρωμηοί ευχαριστούσαν τον Λογοθέτη.

Αυτά τα λίγα πέρασε το νησί σε όλα τα χρόνια που βάσταξε η Ελληνική Επανάσταση, σχεδόν ασήμαντα, εμπρός σε όσα έπαθαν άλλα νησιά...

(Από την ανέκδοτη Ιστορία της Ίμβρου)
ΑΛΕΞ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ

Αντιγραφή από το περιοδικό «ΙΜΒΡΟΣ» (1947 - 1955), τεύχος Αυγούστου 1949, σελ. 40, φωτοαναστατική αντύπωση της Ε.Μ.Ι.Τ., τόμος Β'.

Ο Ίμβριος αρχαιολόγος Μανόλης Ανδρόνικος

Ο Μανόλης Ανδρόνικος γεννήθηκε στην Προύσα στις 23 Οκτωβρίου του 1919, από πατέρα Σαμιώτη και μητέρα Ίμβριώτισσα.

Μετά την Μικρασιατική καταστροφή εγκαταστάθηκαν οικογενειακώς στη Θεσσαλονίκη.

Από το 1936 έως το 1940, ο Μανόλης φοίτησε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και όντας ακόμα φοιτητής, εργάστηκε ως βοηθός του καθηγητή του, Κωνσταντίνου Ρωμαίου συμμετέχοντας στην ανασκαφή της Βεργίνας.

Το 1941, αφού είχε αποφοιτήσει, διορίστηκε ως φιλόλογος σε σχολείο του Διδυμότειχου, όμως λίγο αργότερα κατατάχτηκε στον Ελληνικό Στρατό και πήρε μέρος σε πολεμικές επιχειρήσεις κατά του Άξονα, στη Μέση Ανατολή.

Λίγο μετά την επιστροφή του προσελήφθη από τα εκπαιδευτήρια «Σχινά» της Θεσσαλονίκης, όπου γνώρισε και την μετέπειτα σύζυγό του, φιλόλογο Ολυμπία Κακουλίδου.

Το 1949 διορίστηκε επιμελητής στην εφορεία αρχαιοτήτων της Κεντρικής Μακεδονίας, και το 1952 αναγορεύτηκε διδάκτορας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με τη μελέτη του «Ο Πλάτων και η Τέχνη».

Κατά τα έτη 1954-55 μετεκπαιδεύτηκε στην Οξφόρδη, πλάι στον "πατέρα της ελληνικής αγγειογραφίας" Sir John D. Beazley και το 1957 εξελέγη υφηγητής της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με τη διατριβή «Λακωνικά ανάγλυφα».

Το 1961 εξελέγη έκτακτος καθηγητής της κλασικής Αρχαιολογίας και το 1964, τακτικός καθηγητής στο ίδιο πανεπιστήμιο, όπου εργάστηκε έως το 1983.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου «Η τέχνη», ενώ πραγματοποίησε πολλές ανασκαφικές έρευνες στη Βέροια, τη Νάουσα, το Κιλκίς, τη Χαλκιδική και τη Θεσσαλονίκη.

Το κύριο ανασκαφικό του έργο όμως ήταν στη Βεργίνα, όπου από το 1952 έκανε τις δικές του έρευνες, και ανέσκαψε το σημαντικότερο νεκροταφείο τύμβων των γεωμετρικών χρόνων.

Οι πολύχρονες και συστηματικές ανασκαφές του στη Μεγάλη Τούμπα τον οδήγησαν τον Νοέμβριο του 1977 στην κορυφαία στιγμή της καριέρας του, με την αποκάλυψη των μακεδονικών βασιλικών τάφων, με τα αμύθητα ευρήματά και τα σημαντικότερα έργα τέχνης που εκτίθενται στη Βεργίνα.

Ο Μανόλης Ανδρόνικος εκτός από την αρχαιολογική και πανεπιστημιακή του δραστηριότητα, ασχο-

λήθηκε με θέματα παιδείας, λογοτεχνίας και τέχνης και δημοσίευσε μελέτες και άρθρα σε πολλά περιοδικά και εφημερίδες, τα περισσότερα από τα οποία είναι συγκεντρωμένα σε δύο τόμους («Παιδεία ή Υποπαιδεία» και «Ιστορία και Ποίηση»).

Το συγγραφικό του έργο σε θέματα αρχαιολογίας περιλαμβάνει πολυάριθμες δημοσιεύσεις σε ελληνικά και ξένα περιοδικά και σε αυτοτελείς τόμους. Έχει διδάξει και δώσει πολλές διαλέξεις σε πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής.

Υπήρξε επίσης μέλος του Αρχαιολογικού Συμβουλίου (1964-1965), της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών, της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, της Association Internationale des Critiques d' Art, του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου του Βερολίνου, της Διεθνούς Ενώσεως Τεχνοκριτών AICA, της «Τέχνης» της Θεσσαλονίκης, του «Explorer's Club» της Νέας Υόρκης, επίτιμος εταίρος της Ισπανικής Εταιρείας Κλασικών Σπουδών Pastor και της Εταιρείας Ελληνικών Σπουδών του Λονδίνου.

Διετέλεσε πρόεδρος του Αρχαιολογικού Συμβουλίου (1964-1965), του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος (1974-1975) και αντιπρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Το 1980, η Ακαδημία Αθηνών τον εξέλεξε αντεπιστέλλον μέλος της, το 1982 τιμήθηκε με το βραβείο «Ολυμπία» του Ιδρύματος Ωνάση, ενώ το 1992 του απονεμήθηκε ο Μεγαλόσταυρος του Φοίνικος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Έλαβε μέρος με αναρίθμητα διεθνή συνέδρια, προσκλήθηκε για διαλέξεις από πολλά πανεπιστήμια του εξωτερικού και σχεδόν απ' όλα τα πανεπιστήμια της Ελλάδας, ενώ διετέλεσε Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής Θεσσαλονίκης κατά τα έτη 1968-69).

Μιλούσε τρεις ξένες γλώσσες και προτιμούσε να γράφει το όνομά του με όμικρον (Μανόλης). Παρέμεινε μόνιμος κάτοικος Θεσσαλονίκης, ως τον θάνατό του στις 30 Μαρτίου 1992.

Η οδός μπροστά από το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης φέρει το όνομά του, ενώ εκεί υπάρχει και η προτομή του, ενώ προς τιμήν του, σχολεία στη Θεσσαλονίκη και στη Βεργίνα φέρουν επίσης το όνομά του.

Στον Εύοσμο Θεσσαλονίκης δε, έχει ανεγερθεί το μαρμάρινο Μνημείο Μανόλη Ανδρόνικου με λαξευμένο τον ήλιο της Βεργίνας και τα ονόματα από τις τρεις σημαντικές πόλεις της ζωής του:

Προύσα, Βεργίνα, Θεσσαλονίκη.

Πηγή: <https://mnimesellinismou.com/>

Ο τάφος του Φιλίππου Β΄ στο φως είκοσι τρεις αιώνες μετά

Ο 58χρονος τότε, Μανόλης Ανδρόνικος εκείνη την μεγάλη μέρα του Νοεμβρίου του 1977, στεκόταν συγκινημένος πάνω από τον λάκκο που είχε ανοίξει σε έναν από τους λοφίσκους στην περιοχή της Μεγάλης Τούμπας. Με το τσαπάκι του άρχισε να σκάβει με πείσμα αλλά προσεκτικά στο έδαφος. Ύρω του υπήρχε παντού χώμα και οι συνεργάτες του, ολόγυρα, τον παρακολουθούσαν βουβοί από την αγωνία. Μια παράξενη αίσθηση τους είχε καταβάλλει όλους, ένα προαίσθημα που επιβεβαιώθηκε όταν, σύντομα, ο καθηγητής Ανδρόνικος, έφτασε σκάβοντας μπροστά σε έναν πέτρινο τοίχο νεκρικού δωματίου, ασύλητο, κρυμμένο και σφραγισμένο επί 23 ολόκληρους αιώνες.

Λίγο αργότερα μέσα από ένα άνοιγμα πλάτους 34 εκατοστών και μήκους περί του μισού μέτρου, ο Ανδρόνικος, κρατώντας ένα ηλεκτρικό φανάρι έριξε φως στο θάλαμο. Εκεί θαύμασε και έμεινε εκστατικός, ανακαλύπτοντας μια σπάνια συλλογή ασημένιων και χρυσών αντικειμένων στο δάπεδο και λίγο πιο πέρα την μαρμάρινη σαρκοφάγο που έκρυβε έναν μοναδικό θησαυρό στο εσωτερικό της.

Η Στέλλα Δρούγου, φοιτήτρια τότε του καθηγητή Ανδρόνικου, καθηγήτρια αρχαιολογίας αργότερα και η ίδια, περιγράφει τις μέρες της ανασκαφής:

«Ξεκίνησε νωρίς το καλοκαίρι του 1976, με μια συνεργάτιδα (την γράφουσα), έναν φοιτητή και τέσσερις-πέντε εργάτες, ο καθένας σε πολλαπλό έργο. Όλα ήταν δύσκολα, τα δέντρα που είχαν καλύψει τον τεχνητό λόφο, ο τεράστιος όγκος του χώματος που υψωνόταν μπροστά μας απαγορευτικά, η δυσπιστία όλων γύρω μας, και τα χρήματα της Πρυτανείας λίγα. Η ανασκαφή άρχισε με τις καθιερωμένες, μικρές τομές νότια και ανατολικά στην βάση της Μεγάλης Τούμπας κάθε φορά όμως το χώμα μάς έστηνε μια μικρή οφθαλμαπάτη που την ακολουθούσε η διάψευση. Ο καθηγητής ήταν από το πρωί, συνεχώς εκεί, στα χώματα, έκανε σκέψεις, δεν άφηνε κανένα ίχνος, καμία παρατήρηση χωρίς σχολιασμό. Μετά από αρκετές ημέρες αποφάσισε την έρευνα στην κορυφή του λόφου, εκεί όπου παλιές απόπειρες κλοπής

είχαν δημιουργήσει έναν μεγάλο αλλά αβαθή κρατήρα, όπου όμως ένα εκτεταμένο στρώμα από μεγάλες πέτρες είχε εμποδίσει τους κλέφτες να εισχωρήσουν βαθύτερα στο εσωτερικό του μεγάλου τεχνητού λόφου. Σχεδόν αμέσως οι τομές μας ανάμεσα στις πέτρες εκείνες άρχισαν να αποκαλύπτουν κάτι πολύ σπουδαίο, πολλά θραύσματα από λίθινες επιτύμβιες, ζωγραφιστές οι πιο πολλές, στήλες, προσεκτικά τοποθετημένες ανάμεσα στις αγριόπετρες. {...}. Οι στήλες θα μπορούσαν να προέρχονταν από τους τάφους που κατέστρεψαν οι Γαλάτες μισθοφόροι του Πύρρου, όταν αυτός κατέκτησε το 274/3 π. Χ. την σεβαστή πόλη των Αιγών (Πλούταρχος, Πύρρος 26, 6). Επομένως βρισκόμασταν πιθανώς στην αρχαία πόλη των Μακεδόνων, τις Αιγές. {...} Τον επόμενο χρόνο, το 1977, μετά από ένα βασιανιστικό καλοκαίρι για όλους και πιο πολύ για τον ανασκαφέα, που με την υπόθεση της προηγούμενης χρονιάς «είχε ξανοιχτεί σε μεγάλη θάλασσα», έγινε, στο τέλος Οκτωβρίου, η επόμενη ανατροπή. Ενώ η ανασκαφή των μεγάλων τομών άγγιζε την αρχαία επιφάνεια του εδάφους στο νότιο τμήμα της Τούμπας, διαπιστώθηκε την ίδια ημέρα η ύπαρξη δυο υπόγειων οικοδομημάτων, δυο τάφων, και των θεμελιών του Ηρώου. Οι ρυθμοί της ανασκαφής άλλαξαν, επιταχύνθηκαν, ο ανασκαφέας απέκτησε πολλές κεραίες για ό,τι επερχόταν, για ό,τι ήταν δυνατόν να χρειαστεί. Επικρατούσε ένταση, όμως τα λόγια ήταν λίγα και μόνο για πρακτικές ανάγκες, ακόμη και όταν αποκαλυπτόταν η θαυμαστή πολυπρόσωπη τοιχογραφία της πρόσοψης του μεγάλου μακεδονικού τάφου· το εύρημα για το οποίο ο καθηγητής Ανδρόνικος χάρηκε πολύ. Στις 8 Νοεμβρίου, με την βοήθεια των τεχνιτών και των συντηρητών, κατέβηκε στον εσωτερικό χώρο του μακεδονικού τάφου με τη μεγάλη τοιχογραφία και τη δωρική πρόσοψη. Ήθελε να μάθει αν το αρχαίο οικοδόμημα αντέχει. Οι υπόλοιποι, συνεργάτες, αρχαιολόγοι, συντηρητές, για μια στιγμή βουβοί, παρακολουθούσαν το εγχείρημα, καθώς ο αρχαίος χρόνος διαρρηγνυόταν και ο νέος επέβαλλε τους κανόνες του. Ακολούθησε μια εβδομάδα ατελείωτης δουλειάς και αϋπνίας, βάρδιες φύλαξης αλλά και πρωτόφαντων εμπειριών και νέων πραγμάτων έξω από τις εγκύκλιες γνώσεις. {...} έπρεπε να καταγράψουμε την απείραχτη ταφή και τα κτερίσματά της, έπρεπε να έχουμε τα μάτια μας

ορθάνοιχτα καθώς ο καθηγητής με τη βοήθεια του συντηρητή έπαιρνε τη χρυσή λάρνακα μέσα από τη μαρμαρίνη θήκη, καθώς την μετέφερε εκτός τάφου, κυριολεκτικά στον σύγχρονο κόσμο και χρόνο. {...}Θα χρειαζόταν ένα ολόκληρο βιβλίο για να περιγραφούν τα γεγονότα, τα συναισθήματα, οι αρχές και οι αντιδράσεις, που δημιούργησε η ανασκαφή στη Βεργίνα εκείνες τις χρονιές των μεγάλων ευρημάτων και συνεχίστηκαν μέχρι τον θάνατο του καθηγητή Μ. Ανδρόνικου, αλλά έως και σήμερα».

Και ο Μανόλης Ανδρόνικος στο βιβλίο του «Το Χρονικό της Βεργίνας», εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, γράφει:

«Πήρα το τσαπάκι της ανασκαφής που έχω μαζί μου από το 1952, έσκυψα στον λάκκο και άρχισα να σκάβω με πείσμα και αγωνία το χώμα κάτω από το κλειδί της καμάρας. Ολόγυρα ήταν μαζεμένοι οι συνεργάτες μου. Συνέχισα το σκάψιμο και σε λίγο ήμουν βέβαιος. Η πέτρα του δυτικού τοίχου ήταν στη θέση της, απείραχτη, στέρια. Είναι ασύλητος! Κλειστός! Ήμουν ευτυχισμένος. Είχα βρει τον πρώτο ασύλητο μακεδονικό τάφο. Εκείνη τη νύχτα -όπως κι όλες τις επόμενες- στάθηκε αδύνατο να κοιμηθώ περισσότερο από δυο-τρεις ώρες. Γύρω στα μεσάνυχτα, πήρα το αυτοκίνητο και πήγα να βεβαιωθώ αν οι φύλακες ήταν στη θέση τους. Το ίδιο στις 2 και στις 5 το πρωί.

Η μόνη δυσκολία που συναντήσαμε ήταν πως την ώρα που ανασηκώναμε το κάλυμμα, είδαμε καθαρά το περιεχόμενό του κι έπρεπε να μπορέσουμε να κρατήσουμε την ψυχραιμία μας και να συνεχίσουμε τη δουλειά μας, παρότι τα μάτια μας είχαν θαμπωθεί

από αυτό που βλέπαμε και η καρδιά μας πήγαινε να σπάσει από συγκίνηση. Μέσα στη σαρκοφάγο υπήρχε μια ολόχρυση λάρνακα. Επάνω στο κάλυμμα της ένα επιβλητικό ανάγλυφο αστέρι με δεκάξι ακτίνες και στο κέντρο του ένας ρόδακας. Με πολλή προσοχή και περισσότερη συγκίνηση ανασήκωσα το κάλυμμα με το αστέρι. Όλοι περιμέναμε να δούμε μέσα τα καμένα οστά του νεκρού.

Όμως αυτό που αντικρίσαμε μας έκοψε, μιαν ακόμη φορά, την ανάσα, θάμπωσε τα μάτια μας και μας πλημμύρισε δέος: το πιο απροσδόκητο θέαμα το έδινε ένα ολόχρυσο στεφάνι από φύλλα και καρπούς βελανιδιάς που ήταν διπλωμένο και τοποθετημένο πάνω στα οστά. Έλεγα μέσα μου: «Αν η υποψία που έχεις, πως ο τάφος ανήκει στον Φίλιππο, είναι αληθινή -και η χρυσή λάρνακα ερχόταν να ενισχύσει την ορθότητα αυτής της υποψίας-, κράτησες στα χέρια σου τη λάρνακα με τα οστά του. Είναι απίστευτη και φοβερή μια τέτοια σκέψη, που μοιάζει εντελώς εξωπραγματική». Νομίζω πως δεν έχω δοκιμάσει ποτέ στη ζωή μου τέτοια αναστάτωση, ούτε και θα δοκιμάσω ποτέ άλλοτε...».

Η ανασκαφή της Μεγάλης Τούμπας ολοκληρώθηκε το 1981 και το 1984 ο Μανόλης Ανδρόνικος εξέδωσε το βιβλίο του «Οι βασιλικοί τάφοι και άλλες αρχαιότητες». Στο βιβλίο αυτό εξέθεσε τα δεδομένα, τις σκέψεις και τους προβληματισμούς, καθώς και τις ερμηνείες του σχετικά με τα νέα ευρήματα.

Από εκείνη την ημέρα της μεγάλης και σημαντικής ανακάλυψης του τάφου, η συζήτηση που ξεκίνησε δεν έχει πάψει ως και τις μέρες μας.

Ο Άγιος Φανούριος μας

Ο Άγιος Φανούριος μας! Ο Άγιος των Ιμβρίων απα-νταχού της γης! Εν έτει 1982 μια παρέα Ιμβρίων ίδρυσαν ένα όμορφο ξεκλήσι στη γη του Λαγονησίου της Αττικής. Μαζεύτηκε κόσμος πολύς γύρω του. Ιμβριοί έχτισαν τα σπίτια τους κοντά και δέ-θηκαν με τη Χάρη του Αγίου. Ξεκίνησαν πανηγύρια διήμε-ρα στη μνήμη του με βιολιά και αέρα Ιμβριώτικο θαλασ-σινό. Σφαχτά, κουρκούτα και ρακί και παλιές μορφές μαζί με όλη την τότε νεολαία βρή-καν ένα μέρος που σήμαι-νε για όλους την Ίμβρο την ίδια.. Πούλμαν και κόσμος αμέτρητος ερχόταν να προ-σκυνήσει κάθε καλοκαίρι. Ο κόπος μεγάλος και η συμ-μετοχή στην οργάνωση των πανηγυριών αλλά και στο δι-ακόνημα και συντήρηση του Αγίου μεγάλη!! Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν να μείνει σε όλο το κόσμο ένα όμορ-φο ξεκλήσι σε πολύ όμορ-φη τοποθεσία που θα το χαίρονται όλες οι επόμενες γενιές και πάντα θα θυμίζει πως η πονεμένη Ίμβρος μας είναι ολοζώντανη παντού!

Τιμή σε όσους έφυγαν από τη ζωή! Θα τους θυμόμαστε με αγάπη για όλα όσα προσέφεραν στον Αγ. Φανούριο και για όλες τις ανα-μνήσεις που χάρισαν διδάσκοντας μας όλα τα παλιά. Τα όμορφα. Τα αλησμόνητα!!! Τα χρόνια περνούν. Οι καιροί αλλάζουν. Και αυτό είναι γενικό για όλη την οικουμένη. Πάντα θα υπάρχουν όμως αυτοί που θα επιμένουν να διαφυλάττουν όσα μάθαμε από τους προγόνους μας που έζησαν και έδρασαν στην πιο ξε-χωριστή πατρίδα της γης!! Όσοι αγαπούν την Ίμβρο και τους Ιμβριούς αλλά και όλοι οι Ιμβριοί γνωρίζουν πως εδώ στα Μεσόγεια της Αττικής υπάρχει κάτι δικό μας. Κάτι πέρα για πέρα Ιμβριώτικο. Εδώ και αρκετά χρόνια ο ναός μας υπάγεται στην Ιερά Μητρόπολη Μεσογαίας & Λαυρεωτικής. Δεν θα μπορούσε να γί-

νει διαφορετικά αφού οι τότε συνθήκες όπως η μη ύπαρξη ενός τοπικού Ιμβριακού Συλλόγου με την δύναμη του οποίου θα μπορούσαν να κατο-χυρωθούν ο Ναός μαζί με τη γύρω ιδιοκτησία στους Ιμβριούς οδήγησαν σε αυτή τη κατάσταση. Μπορεί να έγιναν λάθη που οδήγησαν σε αυτό το αποτέλεσμα όμως έγιναν από άπλους ανθρώπους που έκαναν ότι μπορού-σαν με το τρόπο που εκεί-νοι πίστευαν πως ήταν ο καλύτερος και κανένας μας δεν έχει το δικαίω-μα να τους κρίνει! Εμείς τώρα κοιτάμε μπροστά με τα υπάρχοντα δεδο-μένα που δεν μας εμποδί-ζουν σε καμία περίπτωση από το να θεωρούμε αυτό τον τόπο δικό μας και να προσφέρουμε όπως μπο-ρούμε στον Άγιο. Κάθε δεύτερη και τελευταία Κυ-ριακή κάθε μήνα ο ναός μας λειτουργείται κανονικά. Επίσης τα παραδοσια-κά μας πανηγύρια και το καλοκαίρι. Αλλά και τον χειμώνα συνεχίζονται κα-

νονικά εκτός φυσικά από αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε με την πανδημία του Κορωνοϊού. Ο Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής κ. Κ. Νικό-λαος Χατζηνικολάου μια σπάνια προσωπικότητα δι-εθνούς πνευματικού και όχι μόνο βεληνεκούς αγαπά-ει όλους τους Ιμβριούς έχει επισκεφθεί και την Ίμβρο αλλά επισκέπτεται και τον Αγ. Φανούριο μας συχνά. Δίπλα στον Άγιο μας έχει χτιστεί με δωρεές Ιμβρίων από όλον τον κόσμο μια πολύ μεγάλη όμορφη αίθου-σα στην οποία γίνονται γάμοι βαφτίσεις και άλλες πολλές εκδηλώσεις όπως και τα πανηγύρια μας όλα αυτά τα χρόνια!! Το ότι τίποτα δεν κατοχυρώθηκε από όλα αυτά είτε σε κάποιο τοπικό Ιμβριακό σύλ-λογο είτε σε οποιοδήποτε άλλο Ιμβριακό φορέα είναι

πια ένα δεδομένο. Όμως όλα αυτά που φτιάχτηκαν με τον κόπο όλων των Ιμβριών δεν πρόκειται κανείς να μας τα στερήσει. Όλοι οι Μεσογείτες θεωρούν τον τόπο αυτό Ιμβριώτικο. Και σέβονται και χαίρονται τα ιδιαίτερα ήθη και έθιμα μας τα οποία εδώ και δεκαετίες αναβιώνουμε εδώ σε αυτόν τον τόπο. Χρέος μας είναι να είμαστε όλοι ενεργοί και κοντά στον Άγιο όσο ζούμε και δόξα τω Θεώ υπάρχει πολύς κόσμος που μένει και επιμένει να προσφέρει για τον Αγ. Φανούριο. Και κυρίως νέα παιδιά που μεγάλωσαν μέσα στην αγκαλιά του Αγίου. Πέρα από τα παραδοσιακά πανηγύρια που γίνονταν κάθε χρόνο, στις 1 Σεπτεμβρίου του 2018 διοργανώθηκε το Πρώτο Ιμβριακό Αντάμωμα γύρω από το χώρο του Αγ. Φανουρίου. Με δωρεές από πολλούς Ιμβριούς και μη διαμορφώθηκε όλος ο γύρω εξωτερικός χώρος του Αγίου με τέτοιο τρόπο που το πανηγύρι μας να γίνεται έξω στο προαύλιο του. Έτσι φτιάχτηκε μεγάλη πίστα μπήκαν φώτα εξωτερικά και αλλά πολλά! Με δωρεά του πάντα δραστήριου Ιμβρίου από τα Αγρίδια μας κ. Παρασκευά Μπρίγγου εκείνη την όμορφη βραδιά χίλια περίπου άτομα στην πλειοψηφία τους Ιμβριοι και ειδικά νεολαία χόρεψαν και διασκέδασαν με τον γνωστό τραγουδιστή Πέτρο Ιμβριο ο οποίος έχει και καταγωγή από την Ίμβρο αλλά και από την κοντινή μας Σαμοθράκη. Όλα αυτά τα δρώμενα ευχόμαστε να συνεχιστούν. Πάντα με τη συμμετοχή όλων μας. Το πιο μεγάλο γεγονός όμως μέσα από το μεγάλο Αντάμωμα μας ήταν η θαυματουργική ιστόρηση μιας

σπάνιας μεγάλων διαστάσεων εικόνας από την Κωνσταντινοπολίτισσα αγιογράφο Αντριάννα Οζζέρβα του Αγ. Φανουρίου ο οποίος βαστάζει στην αγκάλη του την πολύπαθη Ίμβρο μας!!! Η εικόνα αυτή έγινε μέσα σε τέσσερις εβδομάδες και όπως μαρτυρεί η αγιογράφος η εικόνα γινόταν στη κυριολεξία μόνη της! Ο ίδιος ο Μητροπολίτης Μεσογαίας κ Λαυρεωτικής ο οποίος ήταν παρών στο Αντάμωμα μας και λειτούργησε στον Εσπερινό ευλόγησε τα χέρια της Αγιογράφου μιλώντας με τα θερμότερα λόγια για την Ίμβρο μας και τους ανθρώπους της! Να σημειώσουμε πως αυτός ο Οικουμενικός μας Πατριάρχης ο οποίος έμαθε για την εικόνα αυτή είπε χαρακτηριστικά πως θα γίνει σιγά σιγά πολύ γνωστή σε όλο τον Ιμβριακό Ελληνισμό... Εμείς οι ξενιτεμένοι δεν κουβαλάμε μόνο πόνο. Κουβαλάμε και αγάπη και λαχτάρα μα και αμέτρητες θύμισες από τη γλυκιά πατρίδα... Εδώ στον Άγιο Φανούριο υπάρχει πάντα μια εικόνα δική μας που πάντα θα προστατεύει εμάς και την πατρίδα μας!!! Γιατί κρατάει τώρα πια την Ίμβρο ένας Άγιος ο οποίος δεν πρόκειται να την αφήσει ποτέ από τα χέρια του! Όλοι μας λοιπόν όταν βρεθούμε κοντά στο Λαγονήσι ας έρθουμε να προσκυνήσουμε τον μεγάλο δικό μας Άγιο!! Και φυσικά όλοι οι Ιμβριοι μια αγκαλιά σε όλες τις εκδηλώσεις μας όταν με τη βοήθεια του Θεού λήξει η πανδημία!! Καλό χειμώνα και καλή δύναμη σε όλους τους συμπατριώτες απανταχού της γης!

Χρυσοβαλάντης Πρίγγος

Κοινωνικά

Θάνατοι

- Στις 14 Σεπτεμβρίου 2021 πέθανε στο Σίδνευ της Αυστραλίας η συμπατριώτισσα μας Ανδριάννα Μαδούρη του Βασιλείου και της Σέργινας από το Σχοινούδι
- Στις 7 Νοεμβρίου 2021 πέθανε στην Αθήνα σε ηλικία 74 ετών η συμπατριώτισσα μας Βασιλική Μαυριανού από την Παναγία.
- Στις 12 Νοεμβρίου 2021 πέθανε στην Ίμβρο σε ηλικία 75 ετών η συμπατριώτισσα μας Μαρία Θεοδωρίδου, το γένος Σαμακλή, από την Παναγία της Ίμβρου.
- Στις 13 Νοεμβρίου 2021 πέθανε ξαφνικά στη Ρόδο σε ηλικία 64 ετών ο συμπατριώτης μας Γεώργιος Σώζος, Μαιευτήρας - Γυναικολόγος, από τα Αγρίδια της Ίμβρου.
- Στις 22 Νοεμβρίου 2021 πέθανε στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 84 ετών ο συμπατριώτης μας Παναγιώτης Νταμπάνης από το Ευλάμπιο.

Μαρία Θεοδωρίδου

Γεώργιος Σώζος

Παναγιώτης Νταμπάνης

Δωρεά

- Ο Κατσιγιάννης Τζον - Σταύρος προσέφερε 100 € εις μνήμην της μητέρας του Καλυψώς Μπακλατζίουλου.

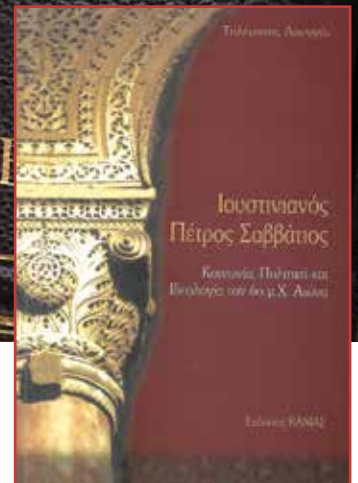
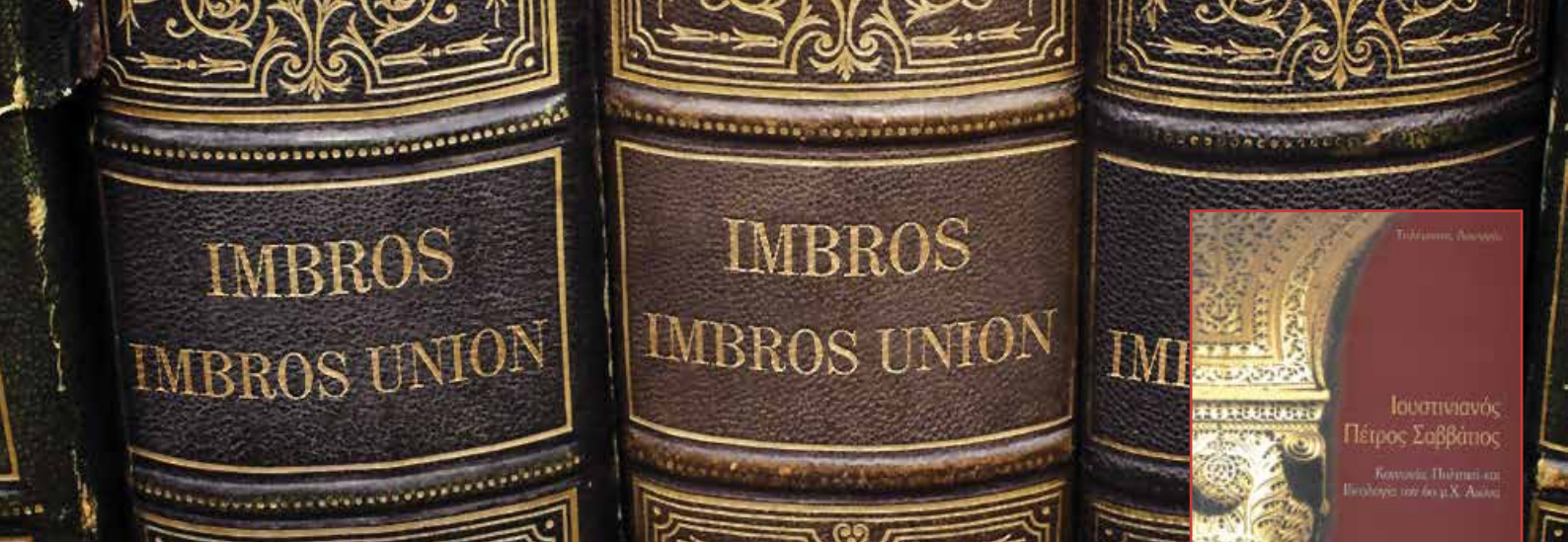
KANAKARI SERVICE
SERVICE - ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ - ΣΥΓΟΙΤΑΘΜΙΣΗ
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΒΛΑΒΩΝ
ΚΑΡΤΑ ΚΑΥΣΑΕΡΙΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΤΕΟ - ΦΡΕΝΟΜΕΤΡΟ
Καλοδικής 79, Θεσ/νίκη 54248 - Τηλ: 2310 838848
www.kanakariservice.gr - info@kanakariservice.gr

Ιωάννα Β. Γιαραμάνη
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
Βίκτωρος Ουγκώ 14
& Βασ. Ηρακλείου 2
Θεσσαλονίκη
τηλ 2310 270376
φαξ 2310 270576
κιν 6981 443282
i.giaramani@gmail.com

ΕΛΒΙΟΩΔΑΚ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟ/ΝΙΑ ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ
Ε. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ Α.Ε.
10ο χλμ. Π.οδ. Εθν. Οδού Θεσ/νίκης - Κιλκίς, 570 08 Ιωάνν, Τ.Β. 193
Τηλ.: 2310 784.737, 694 335.853, Fax: 2310 784.738

ΟΠΤΙΚΑ
B. Οδός 125
τηλ 2310 848.983
Θεσσαλονίκη
Εκπ. συνεργ.
όλων των
Τετρίων
Παπαχρήστος

ΑΠΟΨΗ
Κουρτώματα (Συνθετικά - Αλουμινίου) •
Κουζίνα - Ντουλάπα •
Επιπλο Μπάνιου •
Θεωρακισμένες Πόρτες •
Εσωτερικές Πόρτες •
Κουνοπιέρες •
Υπεύθυνος Πωλήσεων
Ταγαρός Γιώργος Τηλ : 6944 423.430
Λαγκαδά 301 Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310 588.167, Fax: 2310 588.168

Συγγραφέας Τηλέμαχος Λουγγής
Εκδόσεις BANIAS

Ιουστινιανός Πέτρος Σαββάτιος

Κοινωνία, πολιτική και ιδεολογία τον 6ο μ.Χ. Αιώνα

Ο συγγραφέας του βιβλίου Τηλέμαχος Λουγγής όντας ο ίδιος ιστορικός μελετητής με ιδιαίτερη γνώση της μεσαιωνικής ιστορίας, μας εξιστορεί την ταραχώδη και μεστή σημαντικών γεγονότων Ιουστινιάνεια περίοδο της Ανατολικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Ξεκινώντας την αφήγησή του μας παρουσιάζει τους ιστορικούς της συγκεκριμένης περιόδου προσπαθώντας να εμβαθύνει στον τρόπο σκέψης τους, στη φιλοσοφική αντίληψη τους για την κατάσταση που επικρατεί, τη θεωρητική τους κατάρτιση, ακόμα και την ιδεολογική τους τοποθέτηση απέναντι στα προβλήματα της καθημερινότητας όπως την βιώνουν οι λαοί της αυτοκρατορίας.

Την περίοδο της βασιλείας του Ιουστινιανού ουσιαστικά συντελείται η μετάβαση από την αρχαιότητα στον μεσαίωνα!

Ο Ιουστινιανός, με τη διορατικότητα που τον διακρίνει, βάζει τα θεμέλια για την όσο το δυνατόν πιο εύρυθμη λειτουργία των θεσμών της αυτοκρατορίας εκσυγχρονίζοντας τη νομοθεσία κι εκδίδοντας πολλά νομοθετικά διατάγματα, τις Νεαρές.

Συγχρόνως προσπαθεί με δυναμικό τρόπο να ομογενοποιήσει θρησκευτικά τους πληθυσμούς της Αυτοκρατορίας του, με σκοπό να προστατεύσει την εδαφική της ακεραιότητα και να διατηρήσει τις εδαφικές προσαρτήσεις, που πέτυχαν οι σπουδαίοι στρατηγοί της βασιλείας του.

Μέσα από τα κεφάλαια του βιβλίου παρουσιάζονται στον αναγνώστη όλοι οι γνωστοί συγγραφείς της εποχής. Ο Ιουστινιανός κατά τη μακρά περίοδο της βασιλείας του είχε την τύχη να περιβάλλεται από άξιους, ικανούς και φιλόδοξους συνεργάτες. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται από τον συγγραφέα στους ένδοξους στρατηγούς που αναδείχθηκαν αυτή τη περίοδο, οι οποίοι κατήγαγαν περιφανείς νίκες κατά των γειτονικών στρατών. Έτσι οι κτήσεις της αυτοκρατορίας

έφτασαν δυτικά μέχρι τις Ηράκλειες στήλες, νότια τη βόρεια Αφρική και την Αίγυπτο, ανατολικά μέχρι την Περσία και βόρεια μέχρι την Αζωφική!

Ο συγγραφέας δεν παραλείπει να μας παρουσιάσει και τις κοινωνικές διεργασίες που συντελούνται σε αυτή τη χρονική περίοδο στα μεγάλα αστικά κέντρα της εποχής, κυρίως όμως στη πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας, την Κωνσταντινούπολη, καθώς και τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν, μιας και αποτελούν τις κύριες αιτίες των στάσεων και των ταραχών με αποκορύφωμα τη Στάση του Νίκα.

Στο βιβλίο ιστορούνται και πολλά πρόσωπα που διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην επέκταση και εδραίωση της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, στην πιο μεγάλη εδαφική της ανάπτυξη.

Παράλληλα με το μεγάλο επίτευγμα της κατάκτησης πολλών εδαφών, η περίοδος της βασιλείας του Ιουστινιανού χαρακτηρίζεται κι από την περιθωριοποίηση των αιρέσεων και την επικράτηση της Ορθοδοξίας της Χαλκηδόνας σε όλους σχεδόν τους λαούς της αυτοκρατορίας.

Ο συγγραφέας αυτού του ιστορικού πονήματος προσφεύγει συχνά στις πηγές για να τεκμηριώσει τα γραφόμενα του, ακολουθώντας τη χρονική σειρά των γεγονότων, ερευνώντας διεξοδικά τις επιπτώσεις που έχουν αυτά στους ανθρώπους της εποχής αλλά και μετέπειτα!

Έχουμε λοιπόν στα χέρια μας ένα αξιόλογο σύγγραμμα, που μας μεταφέρει, μέσα από τις διηγήσεις των ιστορικών της εποχής εκείνης, μια ολοκληρωμένη εικόνα της βασιλείας του Ιουστινιανού, της πιο λαμπρής και δοξασμένης περιόδου της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας!

Γεώργιος Χριστοφορίδης
Γεν. Γραμματέας Ιμβριακής Ένωσης

Οι πρώτες μακέτες του «Αρχοντώνειου» Γηροκομείου

Τον Ιούλιο του 2020 κατά την ενθρόνιση του Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου κ. Κυρίλλου, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, ανακοίνωσε από τον Ι. Ναό του Αγίου Γεωργίου στο χωριό του Άγιοι Θεόδωροι ότι αναλαμβάνει πρωτοβουλία και τη δαπάνη προσωπικά για ανέγερση Στέγης Ηλικιωμένων στην Ίμβρο.

Οι πρώτες μακέτες αυτού του έργου, του «Αρχοντώνειου» Γηροκομείου, που ανεγείρεται στο Σχοινούδι, χάρη στην αγάπη του Πατριάρχη για την γενέτειρά του.

Ευχόμαστε, με τη βοήθεια του Θεού το έργο να τελειώσει γρήγορα κι εμείς όλοι θα πρέπει να βοηθήσουμε για την εύρυθμη λειτουργία του.

BALKAN CENTER, 8ο κλπ Θεσ/νίκης - Θέσσαλονικη, Κτίριο Α, Τ.Θ. 50064, Τ.Κ.57001 - Θεσσαλονικη | Τηλ. 231.182.1700 & 231.050.2220 | FAX 231.050.2222 | email: info@comcom.gr
website: www.comcom.gr

Συνθήκη της Λωζάνης

24 Ιουλίου 1923

Άρθρο 14, καθεστώς Ίμβρου και Τενέδου

«Αι νήσοι Ίμβρος και Τένεδος, παραμένουσαι υπό την τουρκικήν κυριαρχίαν, θα απολαύουν ειδικής διοικητικής οργανώσεως, αποτελουμένης υπό τοπικών στοιχείων και παρεχούσης πάσαν εγγύησιν εις τον αυτόχθονα μη μουσουλμανικόν πληθυσμόν όσον αφορά την τοπικήν αυτοδιοίκησιν και την προστασίαν των ατόμων και των αγαθών.

Η τήρησις της τάξεως θα διασφαλίζεται υπό αστυνομίας στρατολογουμένης εκ του αυτόχθονος πληθυσμού, μερίμνη της ως άνω προβλεπομένης τοπικής διοικήσεως και υπό τας διαταγάς αυτής τιθεμένης».

Αι συνομολογηθείσαι ή συνομολογηθησόμεναι μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συμφωνίαι, αι αφορώσαι την ανταλλαγήν των Ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών, δεν θα εφαρμοσθώσιν εις τους κατοίκους των νήσων Ίμβρου και Τενέδου.

